

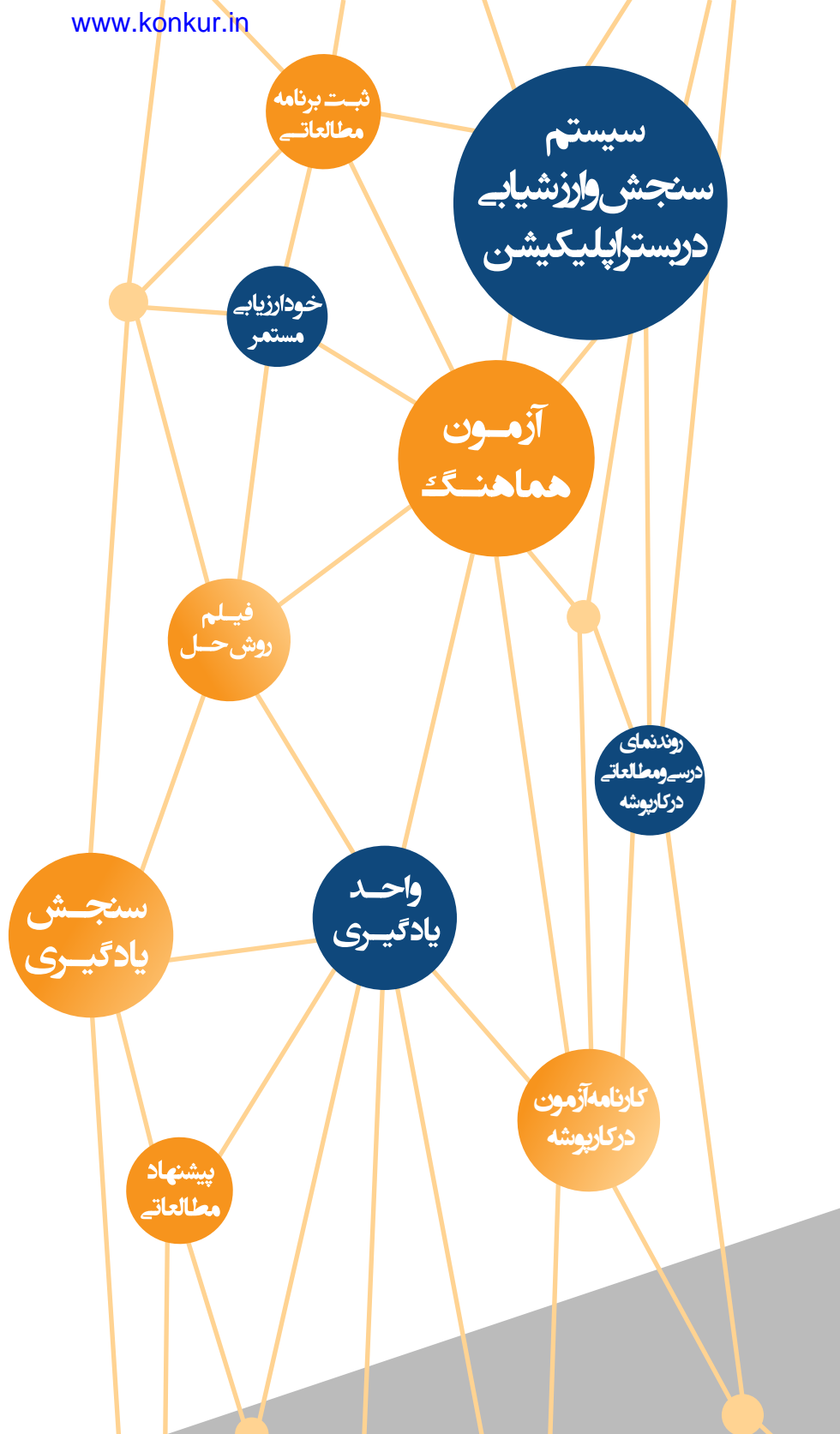
مرکز آموزش های آموزشی مرآت

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

آزمون

هماهنگ

دفترچه سوال و پاسخ
پازدهم انسانی
شماره ۲

ردیف	مواد آزمون	تعداد سوال	محتوای آزمون
۱	ریاضی و آمار	۱۵	فصل ۱
۲	علوم و فنون ادبی	۲۰	درس های ۱ تا ۳
۳	عربی	۱۵	درس های ۱ و ۲
۴	تاریخ	۱۰	درس های ۱ تا ۴
۵	جغرافیا	۱۰	درس های ۱ تا ۳
۶	جامعه شناسی	۱۰	درس های ۱ تا ۴
۷	فلسفه	۱۵	درس های ۱ تا ۳
۸	روان شناسی	۱۵	درس های ۱ و ۲

۱. کدام گزینه درست است؟

- ۱) هر گزاره، جمله خبری دارای فعل است که بتوانیم ارزش آن را معلوم کنیم.
- ۲) برای یافتن نقیض یک گزاره، کافی است فعل آن را منفی کنیم.
- ۳) نقیض گزاره «X مثبت است» برابر است با «X منفی است».
- ۴) ترکیب عطفی وقتی درست است که همه گزاره‌های آن درست باشند.

پاسخ

- ۴) گزینه «۱» نادرست است چون لازم نیست جمله خبری دارای فعل باشد.
- گزینه «۲» نیز نادرست است.
- مثال: وجود دارد لوزی که مربع نیست.
- که علاوه بر آنکه فعل منفی می‌شود، عبارت وجود دارد به هر یا همه باید تبدیل شود.
- گزینه «۳» نادرست است چون نقیض گزاره «X مثبت است» برابر است با «X منفی یا صفر است» یا «X مثبت نیست»

فیلم پاسخ

۲. کدام گزینه مغالطه را به خوبی نشان می‌دهد؟

$$\frac{q \Rightarrow p}{p} \quad (1)$$

$\therefore q$

$$\frac{\sim p \Rightarrow q}{\sim p} \quad (2)$$

$\therefore q$

$$\frac{\sim q \Rightarrow \sim p}{p} \quad (3)$$

$\therefore q$

$$\frac{\sim p \Rightarrow q}{q} \quad (4)$$

$\therefore p$

۱. طبق تعریف کتاب درسی $\frac{\square \Rightarrow \bigcirc}{\bigcirc} \wedge \square$ مغالطه است و گزینه «۱»
 $\therefore \square$
 دقیقاً همین را نشان می‌دهد.

فصل
فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری
درس ۲: استدلال ریاضی

زیرواحد یادگیری
مغالطه

حیطه شناختی
مقدماتی

فیلم پاسخ

۳. در قیاس استثنایی: «..... و ۲ زوج است پس ۴ هم زوج است»،

کدام گزینه عبارت را تکمیل می‌کند؟

① اگر X^2 عددی زوج باشد در این صورت X هم زوج است

② اگر X عددی زوج باشد آنگاه X^2 هم زوج است

③ اگر X عددی فرد باشد آنگاه X^2 زوج است

④ اگر X عددی فرد باشد آنگاه $2X$ هم فرد است

۲. در قیاس استثنایی داریم:

$$\frac{p \Rightarrow q}{\wedge p} \therefore q$$

بنابراین گزینه «۲» آنرا به درستی تکمیل می‌کند.

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری
درس ۲: استدلال ریاضی

زیرواحد یادگیری
قیاس استثنایی

حیطه شناختی
مقدمانی

فیلم پاسخ

۴. در استدلال زیر از کدام روش استفاده شده است؟

«اگر عدد ۳ زوج باشد آنگاه عدد ۹ زوج است.»

عدد ۹ فرد است بنابراین عدد ۳ فرد است.»

① قیاس استثنایی

② عکس نقیض

③ مغالطه

④ قانون دموورگان

۲

میدانید

هر ترکیب شرطی به صورت $p \Rightarrow q$ با عکس نقیض خود یعنی

$\sim q \Rightarrow \sim p$ هم‌ارز است.

با توجه به گزاره شرطی داده شده داریم:

عدد ۳ فرد است. $\sim P: \Rightarrow$ عدد ۳ زوج است. $P:$

عدد ۹ فرد است. $\sim q: \Rightarrow$ عدد ۹ زوج است. $q:$

بنابراین استدلال داده شده عکس نقیض است.

فیلم پاسخ

۵ عکس نقیض عبارت «اگر X عددی مثبت باشد، آنگاه X^2 زوج است» کدام گزینه است؟

- ① اگر X^2 عددی فرد باشد، آنگاه X منفی یا صفر است.
 ② اگر X^2 عددی فرد باشد، آنگاه X منفی است.
 ③ اگر X^2 عددی منفی باشد، آنگاه X مثبت نیست.
 ④ اگر X^2 عددی زوج باشد، آنگاه X منفی است.

۱

میدانید

عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim p \Rightarrow \sim q$ می باشد.
 اگر X^2 عددی زوج نباشد، آنگاه X مثبت نیست.
 و یا به طور معادل می توان نوشت:
 اگر X^2 عددی فرد باشد، آنگاه X منفی یا صفر است.

فصل

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری

درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیرواحد یادگیری

ترکیب شرطی

حیطه شناختی

مقدمانی

فیلم پاسخ

۶ اگر p و q هم‌ارزش باشند کدام ترکیب همواره درست است؟

۱) $p \wedge q$

۲) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow q$

۳) $p \wedge (p \vee q)$

۴) $\sim(p \Leftrightarrow q) \Rightarrow p$

۴ وقتی p و q هم‌ارزش‌شوند، $p \Leftrightarrow q$ همواره درست است و

$\sim(p \Leftrightarrow q)$ همواره نادرست.

گزینه «۴» ترکیب شرطی است که مقدم آن همواره نادرست است

پس به انتقای مقدم همیشه درست است.

فیلم پاسخ

۷. اگر p نادرست و q درست باشد، ارزش گزاره $p \Rightarrow [(p \Rightarrow \sim q) \vee (q \wedge p)]$ را

برابر با کدام گزینه است؟

۱) $p \vee q$

۲) $\sim p \wedge q$

۳) T

۴) F

۴

$p \equiv$ ن

$q \equiv$ د

$$[(p \Rightarrow \sim q) \vee (q \wedge p)] \Rightarrow p \equiv F$$

به انتقای مقدم
نادرست
نادرست

درست
درست

توجه داشته باشید که گزینه‌های «۱» و «۲» دارای ارزش درست هستند.

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری
درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیرواحد یادگیری
ترکیب شرطی

حیطه شناختی
مقدمانی

فیلم پاسخ

۸ کدام هم‌ارزی صحیح است؟

$$\sim p \vee (q \wedge p) \equiv \sim p \vee q \quad \textcircled{1}$$

$$\sim q \vee p \equiv p \Rightarrow q \quad \textcircled{2}$$

$$p \wedge (q \vee p) \equiv q \quad \textcircled{3}$$

$$\sim q \Rightarrow \sim p \equiv p \Rightarrow \sim q \quad \textcircled{4}$$

۱ گزینه «۱»: قانون شبه جذب و درست است.

گزینه «۲»: $\sim q \vee p \equiv q \Rightarrow p$ ، پس این گزینه نادرست است.

گزینه «۳»: قانون جذب به صورت $p \wedge (q \vee p) \equiv p$ می‌باشد لذا این گزینه نادرست است.

گزینه «۴»: عکس نقیض به صورت $\sim q \Rightarrow \sim p \equiv p \Rightarrow q$ است لذا این گزینه نیز نادرست است.

فصل

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری

درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیرواحد یادگیری

ترکیب شرطی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۹. کدام گزینه صحیح نیست؟

$$\sim p \wedge (p \vee q) \equiv \sim p \wedge q \quad (1)$$

$$\sim (p \Rightarrow q) \equiv p \wedge \sim q \quad (2)$$

$$q \Rightarrow p \equiv \sim p \Rightarrow \sim q \quad (3)$$

$$p \Leftrightarrow q \equiv ((p \Rightarrow q) \vee (q \Rightarrow p)) \quad (4)$$

گزینه «۱»: شبه جذب است و درست است.

گزینه «۲»: $\sim (p \Rightarrow q) \equiv \sim (\sim p \vee q) \equiv (p \wedge \sim q)$ درست است.

گزینه «۳»: عکس نقیض می‌باشد و درست است.

گزینه «۴»: صحیح نیست چون:

گزینه «۴»: صحیح نیست چون:

$$(p \Leftrightarrow q) \equiv ((p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p))$$

فیلم پاسخ

۱۰. گزاره $P \Rightarrow \sim ((p \Leftrightarrow q) \wedge p)$ در کدام حالت نادرست است؟

- ① p و q هر دو درست
 ② p و q هر دو نادرست
 ③ p درست و q نادرست
 ④ p نادرست و q درست

۱

میدانید

یک گزاره شرطی، وقتی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد.

$$\underbrace{((p \Leftrightarrow q) \wedge p)}_{\text{درست}} \Rightarrow \underbrace{\sim p}_{\text{نادرست}}$$

درست $p \Rightarrow$ نادرست $\sim p$

درست $(p \Leftrightarrow q) \wedge p$

پس $p \Leftrightarrow q$ باید درست باشد و چون p درست است، پس q نیز درست است. بنابراین p و q هر دو درست هستند.

فصل

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری

درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیرواحد یادگیری

ترکیب دوشروطی

حیطه شناختی

مقدمانی

فیلم پاسخ

۱۱. کدام یک از هم‌ارزی‌های زیر نادرست است؟

$$p \wedge (p \vee q) \equiv p \quad \textcircled{1}$$

$$p \vee (p \wedge q) \equiv q \quad \textcircled{2}$$

$$(\sim p \vee q) \equiv (\sim q \Rightarrow \sim p) \quad \textcircled{3}$$

$$(\sim p \vee q) \equiv (p \Rightarrow q) \quad \textcircled{4}$$

۲. بررسی گزینه‌ها:

✓ قانون جذب $p \wedge (p \vee q) \equiv p$: گزینه «۱»

✗ $p \vee (p \wedge q) \equiv p$: گزینه «۲»

✓ $(\sim p \vee q) \equiv (q \vee \sim p) \equiv (\sim q \Rightarrow \sim p)$: گزینه «۳»

✓ $(\sim p \vee q) \equiv p \Rightarrow q$: گزینه «۴»

فصل

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری

درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیرواحد یادگیری

ترکیب شرطی

حیطه شناختی

مقدمانی

فیلم پاسخ

۱۲. اگر p درست و q نادرست و r دلخواه باشد در این صورت ارزش گزاره $(r \Rightarrow p) \Rightarrow (\sim p \vee q)$ کدام است؟

T ①

$\sim p \wedge q$ ②

F ③

$r \vee \sim q$ ④

۱

درست $q \rightarrow$ نادرست $q \sim$ درست p

$$(\sim p \vee q) \Rightarrow (r \Rightarrow p) \equiv T$$

ترکیب شرطی با تالی درست
همواره درست است

فصل

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری

درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیرواحد یادگیری

ترکیب شرطی

حیطه شناختی

مقدمانی

فیلم پاسخ

۱۳. به جای □ و ○ در جدول زیر به ترتیب از راست به چپ چه ارزشی قرار می‌گیرد؟

p	q	r	$(\sim p \Leftrightarrow q) \wedge r$	$q \Rightarrow (\sim p \vee r)$
T	F	T	□	○

T-T ①

F-T ②

T-F ③

F-F ④

۱

$$\underbrace{(\sim p \Leftrightarrow q)}_d \wedge r \equiv T$$

$$q \Rightarrow \underbrace{(\sim p \vee r)}_n \equiv T$$

به انتهای مقدم درست است

فصل

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری

درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیرواحد یادگیری

ترکیب دوشروطی

حیطه شناختی

مقدمانی

فیلم پاسخ

۱۴. به جای \square و \circ کدام گزینه درست نوشته شده است؟

$p \vee q$	$\sim p \Rightarrow q$	$\sim q \vee (p \wedge q)$
ن	\square	\circ

$$\square \equiv \text{ن} \quad \circ \equiv \text{ن} \quad (۱)$$

$$\square \equiv \text{د} \quad \circ \equiv \text{د} \quad (۲)$$

$$\square \equiv \text{د} \quad \circ \equiv \text{ن} \quad (۳)$$

$$\square \equiv \text{ن} \quad \circ \equiv \text{د} \quad (۴)$$

۴. ارزش گزاره‌های هر ستون را مشخص می‌کنیم:

$$p \vee q \text{ نادرست} \rightarrow \begin{cases} p \text{ ن} \\ q \text{ ن} \end{cases}$$

$$\sim p \Rightarrow q$$

$$\text{د} \quad \text{ن} \rightarrow \square \equiv \text{ن}$$

$$\sim q \vee (p \wedge q)$$

$$\text{د} \quad \text{ن} \rightarrow \circ \equiv \text{د}$$

فیلم پاسخ

۱۵. گزاره‌های p ، q و r به صورت زیر تعریف شده‌اند. ارزش گزاره

$$r \Rightarrow (\sim p \vee q) \text{ کدام است؟}$$

p : ۲ عددی فرد نیست.

q : $1 + \sqrt{5}$ عددی گنگ است.

r : اعداد حقیقی یا مثبت هستند یا منفی.

① p

② نامعلوم

③ q

④ F

④ p : درست است.

q : درست است.

r : نادرست است.

$$\underbrace{(\sim p \vee q)}_d \Rightarrow r$$

$$d \Rightarrow r \equiv F$$

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری
درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیرواحد یادگیری
ترکیب شرطی

حیطه شناختی
مقدمانی

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های
هفتم، هشتم و نهم

زیرواحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

مقدماتی

۱۶. موضوع کدام اثر در مقابل آن نادرست آمده است؟

① منظومهٔ موش و گربه: بیان ناهنجاری‌های اجتماعی به شیوهٔ طنز و تمثیل

② تاریخ گزیده: تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ ه.ق

③ نفحات‌الانس: بیان مباحث اخلاقی، ذکر شرایط تصوف و شرح حال شاعران ایرانی

④ المعجم فی معاییر اشعار العجم: دربارهٔ علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر

② نفحات‌الانس: در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های
هفتم، هشتم و نهم

زیر واحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

مقدماتی

۱۷. اطلاعات ارائه‌شده دربارهٔ کدام شاعر یا نویسنده درست است؟
- ① از نثرنویسان قرن هفتم است. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و اطلاعات فراوانی دربارهٔ تاریخ مغولان کسب کرد. (رشیدالدین فضل‌الله همدانی)
- ② از شاخص‌ترین شاعران عارف در قرن هفتم است که در دو محور اندیشه و احساس آثار جاودانه‌ای پدید آورد. (نجم‌الدین رازی)
- ③ از غزل‌پردازان برجستهٔ قرن هشتم است. وی شاعری است که غزل‌های او بر حافظ نیز تأثیرگذار بوده است. (سلمان ساوجی)
- ④ مردی دهقان‌پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است. وی در شعر خود بر قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا تأکید کرده است. (ابن یمین)

④ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: عطاملک جوینی

گزینهٔ «۲»: مولوی

گزینهٔ «۳»: خواجوی کرمانی

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های
هفتم، هشتم و نهم

زیر واحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

مقدماتی

۱۸. کدام گزینه جاهای خالی متن زیر را به درستی پر می‌کند؟
«شعر قرن هفتم، نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق
انسانی و آسمانی شد و اکثر شاعران از روی برتافتند.
قالب که پیش از این در خدمت ستایش فرمان‌روایان
بود، کمرنگ شد و که زبان دل و عشق بود گسترش یافت؛
البته قالب نیز برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان
فراخی پدید آورد.»

- ① حاکمان، مثنوی، غزل، قصیده
- ② حاکمان، قصیده، غزل، مثنوی
- ③ عارفان، قصیده، مثنوی، غزل
- ④ حاکمان، قصیده، مثنوی، غزل

② شعر قرن هفتم، نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق انسانی
و آسمانی شد و اکثر شاعران از حاکمان روی برتافتند.
قالب قصیده که پیش از این در خدمت ستایش فرمان‌روایان بود،
کمرنگ شد و غزل که زبان دل و عشق بود گسترش یافت؛ البته
قالب مثنوی نیز برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان فراخی
پدید آورد.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های
هفتم، هشتم و نهم

زیر واحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۹. در تحلیل ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

«من از کجا پند از کجا باده بگردان ساقیا

آن جام جان‌افزای را بر ریز بر جان ساقیا

بر دست من نه جام جان ای دستگیر عاشقان

دور از لب بیگانگان پیش آر پنهان ساقیا

ای جان جان جان ما نامدیم از بهر نان

برجه گذارویی مکن در بزم سلطان ساقیا»

۱) به کارگیری ردیف و قافیه درونی در موسیقایی‌تر شدن شعر تأثیر

مثبت دارد.

۲) استفاده از آرایه‌های جناس و تکرار موسیقی ابیات را افزایش داده است.

۳) قالب شعر، غزل و در حوزه مسائل عرفانی است.

۴) بهره‌گیری از تشبیهات فراوان موجب تصویرسازی‌های زیبا شده است.

۴) در این ابیات جز ترکیب اضافی «جام جان» تشبیه دیگری دیده

نمی‌شود.

فیلم پاسخ

۲۰. واژگان کدام گزینه عبارت زیر را کامل می‌سازد؟
معروف‌ترین شاعر قرن نهم، مثنوی‌هایی به پیروی از
..... سرود که تحفه‌الاحرار یکی از آنهاست.

- ۱ سلمان ساوجی - نظامی
- ۲ جامی - نظامی
- ۳ جامی - خواجه
- ۴ سلمان ساوجی - خواجه

پاسخ

۲ معروف‌ترین شاعر قرن نهم جامی است. او مثنوی‌هایی (مثل تحفه‌الاحرار) به پیروی از نظامی سروده است. البته سلمان ساوجی، شاعر قرن هشتم هم «جمشید و خورشید» خود را به شیوه‌ی داستان‌های نظامی سروده است.

فصل
فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های
هفتم، هشتم و نهم

زیرواحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱واحد یادگیری
درس ۲: پایه‌های آواییزیرواحد یادگیری
وزن و قافیهحیطه شناختی
پیشرفته

۲۱. کدام بیت‌ها از نظم آوایی و موسیقی یکسانی برخوردارند؟

الف) ای ساربان آهسته ران کآرام جانم می رود

وان دل که با خود داشتم، با دلستانم می رود

ب) ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی

ازین باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی

ج) یار مرا غار مرا عشق جگرخوار مرا

یار تویی غار تویی خواجه نگه دار مرا

د) ای خوش منادی‌های تو در باغ شادی‌های تو

بر جای نان شادی خورد جانی که شد مهمان تو

۱ «الف» و «ب»

۲ «الف» و «د»

۳ «ب» و «ج»

۴ «ب» و «د»

پاسخ

۲ نشانه‌های هجایی بیت‌ها:

بیت «الف»: U - - (۴ بار)

بیت «ب»: U - - - (۴ بار)

بیت «ج»: U U - (۴ بار)

بیت «د»: U - - (۴ بار)

فیلم پاسخ

۲۲. پایه‌های آوایی مصراع اول بیت زیر در کدام گزینه صحیح است؟

من امروز از طریق اشک خون آلود خود دیدم

که بنیاد دل پر خون من برکنده می‌آید

۱. مَن اِم رُو ز | اَز طَ رِ قَش | کِ خُون آ لُود | خُد دِی دم

۲. مَ نِیْم رُو زَز | طَ رِ قَش | کِ خُو نَا لُو | دِ خُد دِی دم

۳. مَ نِیْم رُو زَز | طَ رِ قِ اَش | کِ خُو نَا لُو | دِ خُد دِی دم

۴. مَن اِم رُو ز | اَز طَ رِ قِ | اِش کِ خُو نَا | لُود خُد دِی دم

پاسخ

۳

میدانید

«خون آلود» با «خونالود» در وزن یکسان است. زیرا «ن» پس از مصوت بلند حذف می‌شود.

خون آلود (U - - -) ← خونالود (U - - -)

فیلم پاسخ

۳۳. وزن کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) لاله‌رویی بر گل سرخی نگاشت
کز سیه‌چشمان نگیرم دلبری
- ۲) بر جگر داغی ز عشق لاله‌رویی یافتم
در سرای دل بهشت آرزویی یافتم
- ۳) گرچه خاموشم ولی آهم به گردون می‌رود
دود شمع کشته‌ام در انجمن پیچیده‌ام
- ۴) ساقیا در ساغر هستی شراب ناب نیست
و آنچه در جام شفق بینی به جز خوناب نیست

پاسخ

- ۱) بیت گزینه «۱» شامل سه پایه آوایی است. (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
سایر ابیات چهار پایه آوایی دارند. (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

فیلم پاسخ

۲۴. در کدام بیت، همهٔ ارکان تشبیه یافت می‌شود؟

- ۱) گر باغبان نظر به گلستان کند تو را
بر تخت گل نشاند و سلطان کند تو را
- ۲) گر صبحدم به دامن گلشن گذر کنی
دست نسیم، گل به سر افشان کند تو را
- ۳) مشرق هزار پاره کند جیب خویشتن
گر یک نظر به چاک گریان کند تو را
- ۴) چون مار زخم خورده، دل افتد به پیچ و تاب
هر گه که یاد طرهٔ بیچان کند تو را

پاسخ

۴. بررسی بیت گزینهٔ «۴»: ارکان تشبیه: مشبه: دل / مشبه‌به: مار /
وجه شبه: به پیچ و تاب افتادن / ادات تشبیه: چون

فصل

فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۳: تشبیه

زیر واحد یادگیری

آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۲۵. در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ ۱ آرایهٔ «تشبیه» وجود دارد.

۱) این زبان چون سنگ و هم آهن‌وش است

و آن چه بجهد از زبان چون آتش است

۲) تو مردم بین که چون بی رای و هوش‌اند

که جانی را به نانی می‌فروشند

۳) شب‌افروزی چو مهتاب جوانی

سیه‌چشمی چو آب زندگانی

۴) تو همچو صبحی و من شمع خلوت سحرم

تبسمی کن و جان بین که چون همی‌سپریم

پاسخ

۲) بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: زبان به سنگ و آهن تشبیه شده است و سخنان نیز مثل آتش دانسته شده.

گزینهٔ «۲»: نکتهٔ مهم در این گزینه این است که «چون» ادات تشبیه نیست، بلکه به معنی «چقدر» است و کاربرد قیدی دارد.

گزینهٔ «۳»: معشوق به مهتاب و آب زندگانی تشبیه شده است.

گزینهٔ «۴»: تو مثل صبحی و من مثل شمع خلوت سحرم ← تشبیه

فیلم پاسخ

۲۶. در کدام بیت وجه شبه هیچ تشبیهی ذکر نشده است؟

۱) صبح وصالم بماند در پس کوه فراق

روز امیدم چو شب تیره و ظلمانی است

۲) رخسارش آتش و دل بیچارگان سپند

لعل لبش می و جگر خستگان کیاب

۳) تا بر آب افکند زلفت چنبر از سیلاب چشم

پیکرم بین غرقه در خون است چون چنبر در آب

۴) سنبلش بی‌وجه نبود گر بود شوریده‌حال

زانک افتاده است چون هندو به ترکستان غریب

پاسخ

۲. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روز امیدم مانند شب، تیره و ظلمانی است.

وجه شبه

گزینه «۳»: پیکرم چون چنبر در آب غرقه در خون است.

وجه شبه

گزینه «۴»: سنبل او مانند هندو در ترکستان غریب و پریشان افتاده است.

وجه شبه

فیلم پاسخ

۲۷. در کدام گزینه «تشبیه گسترده» به کار نرفته است؟

- ① ز بس چون غنچه از پاس حیا، سر در گریبانم
نگاه من به چشم آن سهی بالا نمی‌افتد
- ② زلف تو بر رخت شام است بر سحر
عشق تو در دلم گنج است در خراب
- ③ باغبان همچو نسیم ز در خویش مران
کاب گلزار تو از اشک چو گلنار من است
- ④ آن که لرزد همچو مرغ نیم‌بسمل صبح و شام
در زمستان پیکر عریان دهقان است و بس

پاسخ

- ② گزینه «۱»: مشبه: من / مشبه‌به: غنچه / وجه‌شبه: سر در گریبان بودن / ادات تشبیه: چون
- گزینه «۲»: مشبه: رخ / مشبه‌به: سحر / مشبه‌به: شام / مشبه: عشق / مشبه‌به: گنج / وجه‌شبه و ادات تشبیه در هر سه تشبیه محذوف است.
- گزینه «۳»: مشبه: من / مشبه‌به: نسیم / وجه‌شبه: مران / ادات تشبیه: همچو
- گزینه «۴»: مشبه: پیکر عریان دهقان / مشبه‌به: مرغ نیم‌بسمل / وجه‌شبه: لرزد / ادات تشبیه: همچو

فصل

فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۳: تشبیه

زیرواحد یادگیری

آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۲۸. در شعر زیر چند اضافه تشبیهی (تشبیه فشرده اضافی) دیده می‌شود؟
 «پشت هیچستان چتر خواهش باز است / تا نسیم عطشی در بن
 برگی بدود / زنگ باران به صدا می‌آید»

- ۱ یک
 ۲ دو
 ۳ سه
 ۴ چهار

پاسخ

۳ چتر خواهش - نسیم عطش - زنگ باران ◀ اضافه تشبیهی
 چتر (مشبه به)، خواهش (مشبه)، / نسیم (مشبه به)، عطش (مشبه) /
 زنگ (مشبه به)، باران (مشبه)

بدانید

تشبیه فشرده اضافی = اضافه تشبیهی

فصل

فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۳: تشبیه

زیر واحد یادگیری

آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۲۹. در کدام گزینه تشبیه «فشرده» و «گسترده» هر دو به کار رفته است؟

- ۱) بر مرگ دل خوش است در این واقعه مرا
کآب حیات در لب یاقوت‌فام اوست
- ۲) در زلف چون کمندش ای دل مپیچ کآنجا
سرها بریده بینی بی‌جرم و بی‌جنایت
- ۳) ای که رویت چو گل و زلف تو چون شمشاد است
جانم آن لحظه که غمگین تو باشم شاد است
- ۴) هست زنجیر زلف چون قیـرت
من ز دیوانگان زنجیرت

پاسخ

- ۴) گزینه «۱»: لب یاقوت‌فام ♦ تشبیه گسترده
گزینه «۲»: زلف چون کمند ♦ تشبیه گسترده
گزینه «۳»: روی چون گل / زلف چون شمشاد ♦ تشبیه گسترده
گزینه «۴»: زلف زنجیر است ♦ تشبیه فشرده / زلف چون قیر ♦ تشبیه گسترده

فصل

فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۳: تشبیه

زیرواحد یادگیری

آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۳۰. در کدام بیت تعداد تشبیهات به کار رفته کمتر است؟

- ۱) هر دم کمند زلفت صیدی دگر بگیرد
پیکان غمزه در دل ز ابروی چون کمانت
- ۲) به هر کویی پری رویی به چوگان می زند گویی
تو خود گوی زنج داری بساز از زلف چوگانی
- ۳) تافته اندر دلم پرتو مهر رخت
می کنم از آب چشم خانه دل را خراب
- ۴) همچو زنگی بچه خال تو گردم مقبل
گر شوم بر لب یاقوت تو پیروز امشب

پاسخ

- ۳ گزینۀ «۱»: کمند زلف، پیکان غمزه و ابروی چون کمان ← ۳ تشبیه
- گزینۀ «۲»: پری روی، گوی زنج و زلف را چون چوگان بساز ← ۳ تشبیه
- گزینۀ «۳»: مهر رخ و خانه دل ← ۲ تشبیه
- گزینۀ «۴»: زنگی بچه خال، من همچو خال تو و لب یاقوت ← ۳ تشبیه

فصل

فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۳: تشبیه

زیرواحد یادگیری

آرایه های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۳۱. در بیت زیر مشبه و مشبه‌به کدام است؟

«لاله دیدم روی زیبای توام آمد به یاد»

شعله دیدم سرکشی‌های توام آمد به یاد»

- ۱) چهره (مشبه)، روی زیبا (مشبه‌به) / شعله (مشبه‌به)، لاله (مشبه‌به)
- ۲) لاله (مشبه)، شعله (مشبه‌به) / سرکشی (مشبه‌به)، شعله (مشبه‌به)
- ۳) چهره (مشبه)، لاله (مشبه‌به) / سرکشی (مشبه‌به)، شعله (مشبه‌به)
- ۴) لاله (مشبه)، شعله (مشبه‌به) / چهره (مشبه‌به)، شعله (مشبه‌به)

پاسخ

۳. در بیت دو تشبیه وجود دارد:

- ۱- چهره معشوق ← مشبه / لاله ← مشبه‌به
- ۲- سرکشی معشوق ← مشبه / شعله ← مشبه‌به

فیلم پاسخ

۳۲. در کدام گزینه نوع تشبیه متفاوت است؟

۱) گفتا برو چو خاک تحمل کن ای فقیه

یا هر چه خوانده‌ای همه در زیر خاک کن

۲) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟

اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

۳) نگارش دهد گلین جویبار

در آینه آب، رخسارها

۴) آتش خشم اول در خداوند خشم افتد؛ پس آن‌گه زبانه به خصم رسد

یا نرسد.

پاسخ

۱ در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» ترکیب‌های «اکسیر عشق»،

«آینه آب» و «آتش خشم» تشبیه فشرده‌اند. اما گزینه «۱» تشبیه

گسترده دارد: (فقیه (مشبه)، خاک (مشبه‌به)، چو (ادات تشبیه)،

تحمل کردن (وجه‌شبه))

فیلم پاسخ

۳۳. ترتیب ابیات به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «واج آرایسی، جناس،

موازنه و تشبیه» در کدام گزینه درست است؟

(الف) نه من ز بی‌عملی در جهان ملولم و بس

ملالت علما هم ز علم بی‌عمل است

(ب) با این نسیم سحرخیز برخیز اگر جان سپردیم

در باغ می‌ماند ای دوست گل یادگار من و تو

(ج) هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق

ثبت است بر جریده عالم دوام ما

(د) چو شمع خنده نکردی مگر به روز سیاهم

چو بخت جلوه نکردی مگر ز موی سپیدم

۱ الف - ب - د - ج

۲ ب - ج - الف - د

۳ الف - د - ب - ج

۴ ب - الف - د - ج

۱ الف) واج آرایسی صامت‌های «م» و «ل»

(ب) با - باغ ← جناس

(ج) جریده عالم ← تشبیه

موازنه	}	←	د) شمع	خنده	روز	سیاهم
			بخت	جلوه	موی	سپیدم

فصل

فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۳: تشبیه

زیرواحد یادگیری

آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

فیلم پاسخ

۳۴ کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

«دست از مس وجود چو مردان ره بشوی

تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی»

۱) تو نه مثل آفتابی که حضور و غیبت افتد

دگران روند و آیند و تو همچنان که هستی

۲) چو ذره گرچه حقیرم بین به دولت عشق

که در هوای رخس چون به مهر پیوستم

۳) نتوان خرید عمر به زر، ورنه همچو گل

زر با سپر به باد صبا داده‌ایم ما

۴) من ذره ناچیز تو خورشید دل‌افروز

صد مهر مرا هست و تو یک ذره نداری

پاسخ

۲) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): عشق موجب کمال است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جاودانگی معشوق

گزینه «۳»: مقدر بودن عمر

گزینه «۴»: خاکساری عاشق، ستایش معشوق و گله از نامهربانی معشوق

فیلم پاسخ

۳۵ کدام بیت با بیت زیر تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

«هستی تو هست جرمی بس عظیم

ترک خود کن باز جو وصل کریم»

۱) مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم

دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم

۲) دیده سیر است مرا، جان دلیر است مرا

زهره شیر است مرا، زهره تابنده شدم

۳) گفت که با بال و پری، من پر و بالت ندهم

در هوس بال و پرش بی پر و پرکنده شدم

۴) از توأم ای شهره قمر، در من و در خود بنگر

کز اثر خنده تو گلشن خندنده شدم

پاسخ

۳) مفهوم مشترک دو بیت: لازمه عشق ورزی و وصال، ترک خود است. /

در سایر ابیات تأثیر عشق و عشق ورزی مطرح شده است.

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الاول

واحد یادگیری

مواعظ قیمة / اسم التفضیل و اسم المكان /

حوار فی سوق مشهد

زیرواحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

مقدماتی

۳۶. عَيْنَ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةَ: (جَادِلْهُمْ بِأَلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ):

- ۱) با روشی که بهتر است با آنها مجادله کن، به راستی پروردگار تو می‌داند که چه کسی از راهش گمراه شده است!
- ۲) به روشی که نیکو است با آنها گفتگو کن؛ زیرا پروردگار تو آگاه است به این که چه کسی از راهش گمراه شده است!
- ۳) با آنها به روشی که بهتر است بحث کن، قطعاً پروردگار تو آگاه‌تر است به کسی که از راهش گمراه شده است!
- ۴) با آنها به روشی بهتر مجادله کن، به راستی پروردگار آگاه است به کسی که از راهش گمراه شده است!

پاسخ

۳) جَادِلْهُمْ: با آنها بحث کن / بِأَلَّتِي: به روشی که (رَدِّ گزینۀ «۴»)/
أَحْسَنُ: بهتر (رَدِّ گزینۀ «۲»)/ إِنَّ: به راستی، قطعاً، همانا (رَدِّ گزینۀ
«۲»)/ رَبَّكَ: پروردگار تو (رَدِّ گزینۀ «۴»)/ أَعْلَمُ: داناتر، آگاه‌تر (اسم
تفضیل) (رَدِّ گزینۀ «۴»)/ بِمَنْ: به کسی که (رَدِّ گزینۀ «۱» و
«۲»)/ ضَلَّ: گمراه شده است / عَنْ سَبِيلِهِ: از راهش

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الثانی

واحد یادگیری

صناعة التلميح في الأدب الفارسي / اسم
الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة / شراء
شريحة الهاتف الجوال

زیرواحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

مقدماتی

۳۷. عَيْنَ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةَ: «إِنَّ الْإِنْسَانَ الْكَاذِبَ كَالسَّرَابِ يُقْرَبُ

عَلَيْكَ الْبَعِيدَ وَ يُبْعَدُ عَلَيْكَ الْقَرِيبَ فَعَلَيْنَا أَنْ نَبْتَعِدَ عَنْهُ فِي الْحَيَاةِ!»:

۱ قطعاً دروغگو مانند سرابی است که برای تو، دور را نزدیک می‌سازد

و نزدیک را برای تو دور می‌سازد، پس بر ما لازم است که در

زندگی خود از او دور شویم!

۲ به راستی انسان دروغگو مانند سراب، دور را بر تو نزدیک می‌سازد و

نزدیک را بر تو دور می‌سازد، پس ما باید در زندگی از او دور شویم!

۳ همانا انسان دروغگو همچون سراب است؛ زیرا برای تو دور را

نزدیک می‌سازد و نزدیک را برای تو دور، پس ما باید در زندگی

خود از او دوری کنیم!

۴ به راستی انسانی که دروغگو است مانند سراب دور را بر تو نزدیک

می‌سازد و نزدیک را بر تو دورتر می‌سازد، ما باید از او در زندگی

دور شویم!

پاسخ

۲. إِنَّ: به راستی، همانا، قطعاً، ... / الْإِنْسَانَ الْكَاذِبَ: انسان دروغگو

/ (رَدَّ كَزِينَةَ «۱»)/ كَالسَّرَابِ: مانند سراب / يُقْرَبُ: نزدیک می‌سازد /

عَلَيْكَ: بر تو (رَدَّ كَزِينَةَ هَاي «۱» و «۳»)/ الْبَعِيدَ: دور [را] (رَدَّ كَزِينَةَ

«۴»)/ يُبْعَدُ: دور می‌سازد (رَدَّ كَزِينَةَ «۴»)/ الْقَرِيبَ: نزدیک [را] /

فَعَلَيْنَا: پس ما باید / أَنْ نَبْتَعِدَ: دور شویم (رَدَّ كَزِينَةَ «۳»)/ عَنْهُ: از او /

فِي الْحَيَاةِ: در زندگی (رَدَّ كَزِينَةَ «۳»)

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الثانی

واحد یادگیری

صناعة التلمیع فی الأدب الفارسی / اسم
الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة / شراء
شريحة الهاتف الجوال

زیرواحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

مقدماتی

۳۸. عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ: «إِيَّاكَ وَ مُصَادَقَةَ الْأَحْمَقِ، فَإِنَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَنْفَعَكَ فَيَضُرُّكَ.»

- ① از دوستی کردن با احمق بپرهیز، زیرا که او می‌خواهد به تو سود نرساند بلکه به تو ضرر برساند.
- ② تو را از دوستی کردن با احمق برحذر می‌دارم، زیرا که او می‌خواهد از تو سود ببرد ولی به تو ضرر می‌رساند.
- ③ از دوستی کردن با احمق بپرهیز، زیرا که او می‌خواهد به تو سود برساند پس به تو ضرر می‌زند.
- ④ تو را از دوستی کردن با احمق برحذر می‌دارم، چرا که نه تنها به تو سود نمی‌رساند بلکه ضرر هم می‌رساند.

پاسخ

③ در گزینه (۱) «به تو سود نرساند»، در گزینه (۲) «از تو سود ببرد» و در گزینه (۴) «نه تنها به تو سود نمی‌رساند...» موارد نادرست هستند.

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الاولواحد یادگیری
مواعظ قیمة / اسم التفضیل و اسم المكان /
حوار فی سوق مشهدزیرواحد یادگیری
ترجمه و تعریبحیطه شناختی
مقدماتی

۳۹. عَيْنَ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةَ: «على الإنسان أن يكون مشتاقاً إلى الأعمال الحسنة و صابراً على المشاكل و الشدائد فإن ذلك من أهم الأمور!»:

- ۱) انسان باید در تمام مشکلات و سختی‌ها بردبار باشد و مشتاق کارهای نیک باشد؛ زیرا آن از مهم‌ترین کارها می‌باشد!
- ۲) انسان باید مشتاق به کارهای خوب باشد و در مشکلات و دشواری‌ها صبور باشد؛ زیرا آن از کارهای مهم است!
- ۳) انسان باید مشتاق به کارهای نیک و بردبار در مشکلات و سختی‌ها باشد؛ زیرا آن از مهم‌ترین کارها است!
- ۴) باید انسان مشتاق کارهای نیک باشد و بردبار در مشکلات و سختی‌ها باشد؛ زیرا آن از مهم‌ترین کارها محسوب می‌شود!

پاسخ

۳) على الإنسان: انسان باید / أن يكون: که باشد / مشتاقاً: مشتاق / إلى الأعمال الحسنة: به کارهای نیک / صابراً: بردبار / المشاكل و الشدائد: مشکلات و سختی‌ها / فإن: زیرا / ذلك: آن / من أهم الأمور: از مهم‌ترین کارها (رد گزینه «۲») / «تمام» در گزینه «۱» اضافی است. / هم‌چنین «محسوب می‌شود» در گزینه «۴» نادرست است.

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الثانی

واحد یادگیری

صناعة التلميح في الأدب الفارسي / اسم
الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة / شراء
شريحة الهاتف الجوال

زیرواحد یادگیری
ترجمه و تعریب

حیطه شناختی
پیشرفته

۴۰. عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ:

- ① إني رأيتُ دَهْرًا مِنْ هَجْرِكِ الْقِيَامَةِ: من از دوری تو است که می توانم قیامت را ببینم!
- ② مَنْ جَرَّبَ الْمُجْرَبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ: هر کس آزموده را آزمود پشیمانی او را دربرگرفت!
- ③ وَاللَّهِ مَا رَأَيْنَا حُبًّا بِلَا مَلَامَةٍ: به خدا قسم من عشقی بدون سرزنش ندیدم!
- ④ لَيْسَتْ دُمُوعُ عَيْنِي هَذِي لَنَا الْعَلَامَةُ؟: آیا اشک دیدگانم برای آن نشانه‌ای نیست؟!

پاسخ

- ② در گزینه «۱» «می توانم قیامت را ببینم»، در گزینه «۳» «من ... ندیدم» و در گزینه «۴» «اشک دیدگانم برای آن» موارد نادرست هستند.
ترجمه درست سایر گزینه‌ها:
① من از دوری تو روزگار را [چون] قیامت دیدم.
③ به خدا قسم، ما عشقی بدون سرزنش ندیدیم.
④ آیا این اشک‌های چشمم برای ما نشانه نیست؟

فیلم پاسخ

۴۱. عَيْن الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ:

- ① دَعُّ شَاتِمِكَ مُهَانَةً تُرَضِ الرَّحْمَنُ: دشنامگوی خود را خوار رها کن تا [خدای] بخشاینده را خشنود کنی!
- ② أَكْبَرُ الْعَيْبِ، أَنْ تَعْيِبَ مَا فِيكَ مِثْلَهُ: عيب بزرگ آن است که [از کسی] که مانند آن در خودت هست، عيب بگیری.
- ③ يُحِبُّ الْآبَاءُ وَالْأُمَّهَاتُ رُؤْيَةَ أَوْلَادِهِمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ: پدران و مادران دوست دارند فرزندان خود را در بهترین حالتها ببینند!
- ④ تَبَدُّأُ الْأَسْعَارُ مِنْ خَمْسَةِ وَ سَبْعِينَ أَلْفًا إِلَى سِتَّةٍ وَ ثَمَانِينَ أَلْفِ تَومَانٍ: قیمتها از هفتاد و پنج هزار شروع می شود تا شصت و هشت هزار تومان!

پاسخ

① بررسی سایر گزینهها:

در گزینه «۲» (عيب بزرگ)، در گزینه «۳» (حالتها) و در گزینه «۴» (شصت و هشت) موارد نادرست هستند.

ترجمه صحیح عبارتها:

② أَكْبَرُ الْعَيْبِ: بزرگترین عيب

③ أَحْسَنُ حَالٍ: بهترین حالت

④ سِتَّةٌ وَ ثَمَانِينَ: هشتاد و شش

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الثاني

واحد یادگیری

صناعة التلميع فى الأدب الفارسى / اسم
الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة / شراء
شريحة الهاتف الجوال

زیرواحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

۴۲. عَيِّنِ الخَطَأَ فى ضبط حركات الكلمات:

- ① من يُعْجِبُكَ شِكْلُهُ و كَلَامُهُ و سُلُوكُهُ؟!
- ② الصَّدِيقُ مَنْ كَانَ نَاهِيًا عَنِ الظُّلْمِ و العُدْوَانِ!
- ③ اللهُ يُحِبُّ المَتَوَكِّلِينَ فى حَيَاتِهِمْ!
- ④ (اللهُ أَعْلَمُ بما تَعْمَلُونَ)

پاسخ

① در این عبارت کلمه (شِکْل) فاعل است و باید به صورت مرفوع
شَکْلٌ بیاید.

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الثانی

واحد یادگیری

صناعة التلمیع فی الأدب الفارسی / اسم
الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة / شراء
شريحة الهاتف الجوالزیرواحد یادگیری
درک مطلبحیطه شناختی
پیشرفته

۴۳. عین المناسب للمفهوم التالی:

«سَلِ المصانع ركباً تهيم في الفلوات!»

- ۱) وَجَدت رائحة الودّ إن شَممتَ رفاتي!
- ۲) محامد تو چه گویم که ماورای صفاتی!
- ۳) تو قدر آب چه دانی که در کنار فراتی!
- ۴) مضی الزّمان و قلبی يقول إنّک آتی!

پاسخ

۳ عبارت (از آب انبارها درباره سوارانی که در بیابانها تشنه و سرگردانند، پرس) مفهومش این است که تا وقتی نعمتی را داری قدر نمی دانی و وقتی آن را از دست دادی ارزش آن را می فهمی که این مفهوم در گزینه «۳» آمده است.

نکته

مصانع آبگیرهایی بودند که مزه گوارایی نداشتند ولی برای تشنگان سرگردان در بیابان نعمتی بزرگ بود.

فیلم پاسخ

۴۴. عَيْنَ الصَّحِيحِ لِمَا أُشِيرَ إِلَيْهَا بِخَطٍّ:

۱) قد أَنشَدَ الشُّعْرَاءُ مُلَمَّعَاتٍ: اسم جمع مكسّر - اسم فاعل من فعل
مزيد / مفعول

۲) (ليلةُ القَدْرِ خَيْرٌ من ألف شهرٍ): اسم - مفرد مذكّر - اسم تفضيل /
صفة

۳) إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ: اسم - جمع تكسير (مفردها «غيب»)/
مضاف إليه لـ «اسم مبالغة»

۴) إِنَّه كَانَ مَنْصُورًا: اسم - مفرد مذكّر - اسم مفعولٍ مِنْ فعلٍ مزيد

۳

میدانید

هرگاه اسم فاعل بر وزن «فاعل» و اسم مفعول بر وزن «مفعول» بیاید،
برگرفته از فعل ثلاثی مجرد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الشُّعْرَاءُ» جمع «الشَّاعِرِ» اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد
است.

گزینه «۲»: نقش «خَيْرٌ» خبر است.

گزینه «۴»: «منصور» اسم مفعول از فعل ثلاثی مجرد (نَصَرَ) است.

فیلم پاسخ

۴۵. عین اسم المبالغة یختلف عن الباقي:

- ۱) إِنَّ رَبِّي هُوَ الَّذِي لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارًا!
- ۲) إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ فَاحْفَظْ نَفْسَكَ مِنْ شَرِّهَا!
- ۳) صَدِيقِي مَزَارِعٌ، إِنَّهُ رَجُلٌ صَادِقٌ وَصَبَّارٌ!
- ۴) إِنَّ أَخِي حَدَّادٌ، هُوَ يَصْنَعُ الْأَبْوَابَ وَالنَّوَاظِدَ الْجَمِيلَةَ!

پاسخ

- ۴) اسم مبالغه بر بسیاری صفت یا انجام کار دلالت دارد ♦ کفار،
 أمارة، صبار، گاهی بر شغل، ابزار، وسیله یا دستگاه دلالت دارد ♦
 حداد ♦ آهنگر

فصل
الدرس الثاني

واحد یادگیری

صناعة التلميع فى الأدب الفارسى / اسم
الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة / شراء
شريحة الهاتف الجوال

زیرواحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الثانی

واحد یادگیری

صناعة التلمیع فی الأدب الفارسی / اسم
الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة / شراء
شريحة الهاتف الجوال

زیرواحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

۴۶. عین عبارة المفعول فيها اسم المفعول:

- ① المصانعُ في الفلواتِ مصنوعة بيد الإنسان.
- ② جاءت الملمّعات في أشعار بعض الشعراء.
- ③ من جرّب المُجرب حلت به الندامة.
- ④ نأكلُ الخبز و هو مصنوع من العجين.

پاسخ

③ در این عبارت کلمه «المُجرب» اسم مفعول و نقش مفعول را برای فعل «جرب» دارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
در گزینه «۱» «مصنوعة» خبر، در گزینه «۲» «الملمّعات» فاعل و در
گزینه «۴» «مصنوع» خبر است.

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الثانی

واحد یادگیری
صناعة التلمیع فی الأدب الفارسی / اسم
الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة / شراء
شريحة الهاتف الجوال

زیرواحد یادگیری
قواعد

حیطه شناختی
مقدماتی

۴۷. عَيِّن الخَطَأَ حسب هذه العبارة:

«الصَّدِيقُ مَنْ كَانَ نَاهِيًا عَنِ الظُّلْمِ وَ العُدْوَانِ مَعِينًا عَلَى البِرِّ وَ الإِحْسَانِ»

① الصَّدِيقُ: مبتدأ و مرفوع

② نَاهِيًا: اسم فاعل مِن فعل مجرد

③ مُعِينًا: اسم فاعل مِن فعل مزيد

④ العُدْوَانِ: اسم مثنى

۴. واژه «العُدْوَانِ» اسم مفرد و مصدر به معنای «دشمنی کردن» است.

پاسخ

فیلم پاسخ

۴۸. عین عبارت ما جاءَ فيها اسم المكان:

- ① (رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ)
- ② فی هذه المدينة آثارٌ قديمةٌ كثيرةٌ!
- ③ لمحافظة مازندان مطاعم كثيرة!
- ④ (من المسجد الحرام)

پاسخ

② بررسی سایر گزینه‌ها: در گزینه «۱» (المَشْرِقِ - المَغْرِبِ)، در گزینه «۳» («مطاعم» جمع «مَطْعَم») و در گزینه «۴» (المسجد) اسم مکان هستند.

میدانید

اسم مکان بر وزن «مَفْعَل»، «مَفْعِل» و «مَفْعَلَةٌ» می آید و جمع آن بر وزن «مَفَاعِل» به کار می رود.

فیلم پاسخ

۴۹. عین عبارتۀ لیس فیها اسم التفضیل:

- ۱) فی بعضِ الأوقاتِ قُدْرَةُ الكَلامِ أَقْوَى مِنَ السَّلَاحِ!
- ۲) إِنَّ مِنَ شَرِّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ تُكْرَهُ مَجَالِسَتُهُ لِفُحْشِهِ!
- ۳) قَدْ جَاءَ فِي آيَاتِ الْقُرْآنِ: إِنَّ كَلِمَةَ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا!
- ۴) أَحْسِنِ إِلَى الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ الَّذِينَ فِي جَوَارِكِ!

۴. در گزینه «۴»، «أَحْسِنِ» فعل امر از باب إفعال است و در سایر گزینه‌ها کلمات «أَقْوَى، شَرِّ، الْعُلْيَا» اسم تفضیل هستند.

پاسخ

عربی، زبان قرآن (۲)

فصل
الدرس الاولواحد یادگیری
من آیات الأخلاق / اسم التفضیل و اسم
المكان / حوار فی سوق مشهدزیرواحد یادگیری
قواعدحیطه شناختی
پیشرفته

فیلم پاسخ

meraat.ir

Telegram: @konkur_in

۵۰ عین الخطأ:

- ۱) أُختی أكبر من صديقتي!
- ۲) بنتی الكبرى ناجحة فی المدرسة!
- ۳) أكبر قارة فی العالم آسيا!
- ۴) فاطمة كبرى من زينب!

۴

اگر بخواهیم اسم تفضیل را برای مونث بر وزن «فعلی» به کار ببریم، همراه با الف و لام می آید، در غیر این صورت برای مونث هم بر وزن «أفعل» به کار می رود.

شکل صحیح اسم تفضیل در گزینه «۴» «أكبر» است.

پاسخ

فیلم پاسخ

۵۱ در کدام نوع تاریخ‌نگاری به تاریخ اساطیری ایران از کیومرث تا پایان دوره ساسانیان پرداخته شده است و چه اثری از مهم‌ترین و مشهورترین این تاریخ‌نگاری به شمار می‌آید؟

- ۱) تاریخ‌های منظوم - شاهنامه فردوسی
- ۲) تاریخ‌های سلسله‌ای - تاریخ بیهقی
- ۳) سیاست‌نامه‌ها - سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک
- ۴) تاریخ‌نگاری عمومی - تاریخ طبری

۴ از ویژگی تاریخ‌نگاری عمومی ← مؤلفان نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. پس از آن، تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دوره ساسانیان ختم می‌کردند. از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر طبری اشاره کرد.

فصل

فصل ۱: تاریخ‌شناسی

واحد یادگیری

درس ۱: منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی

زیرواحد یادگیری

مراجع و منابع نوشتاری

حیطه شناختی

مقدماتی

۵۲. اطلاعات مفید دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان را از می‌توان به‌دست آورد.

۱ سیاست‌نامه‌ها

۲ نوشته‌های روی سکه‌ها

۳ اندرزنامه‌ها

۴ متون ادبی

فصل
فصل ۱: تاریخ‌شناسی

واحد یادگیری
درس ۱: منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی

زیرواحد یادگیری
مراجع و منابع نوشتاری

حیطه شناختی
مقدماتی

پاسخ

۲. از نوشته‌های روی سکه‌ها اطلاعات مفیدی دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان می‌توان به‌دست آورد.

فیلم پاسخ

فصل

فصل ۱: تاریخ‌شناسی

واحد یادگیری

درس ۲: روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و

سنجش اعتبار شواهد و مدارک

زیرواحد یادگیری

انواع روش‌های تاریخ‌نگاری

حیطه شناختی

پیشرفته

۵۳ عبارت «مورخ در این روش به‌جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌کند و ناچار به گزینش و انتخاب است.» مصداق کدام روش تاریخ‌نگاری است و مشهورترین چهره‌ها و آثار آن کدام است؟

- ۱) تاریخ‌نگاری ترکیبی - مسعودی کتاب معادن الجواهر، ابن‌خردادبه کتاب المسالک و الممالک
- ۲) تاریخ‌نگاری ترکیبی - بلاذری کتاب فتوح البلدان، دینوری کتاب اخبار الطوال
- ۳) تاریخ‌نگاری تحلیلی - محمدبن جریر طبری کتاب تاریخ طبری، ابوعلی مسکویه کتاب تجارب الامم
- ۴) تاریخ‌نگاری تحلیلی - ابوالفضل بیهقی کتاب تاریخ بیهقی، مسعودی کتاب مروج الذهب

پاسخ

۲

- عبارت داده شده از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی است که مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است.

- مشهورترین چهره‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی:

بلاذری ← فتوح البلدان / دینوری ← اخبار الطوال

تاریخ‌نگاری تحلیلی:

تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه، تاریخ بیهقی، مروج الذهب مسعودی

تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع محوری:

مروج الذهب و معادن الجواهر ← علی بن حسین مسعودی

تاریخ‌نگاری روایی:

محمدبن جریر طبری

فیلم پاسخ

۵۴ مورخانی مانند یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن

اسفندیار بر کدام معیار سنجش اعتبار معتقد بودند؟

- ۱) خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص بود را دارای اعتبار کافی نمی‌دانستند.
- ۲) ارزش و اعتبار خبری که راوی آن خود به‌طور مستقیم شاهد رویداد بوده را دارای اعتبار می‌دانستند.
- ۳) عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر نادرستی آن می‌دانستند.
- ۴) برای بررسی درستی یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مکان رویداد باید مسافرت کرد و از نزدیک آن مکان را دید.

پاسخ

۳) یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی، تطابق آن با عقل است که مورخانی مانند یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار معتقد بودند که عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل دلیل نادرستی و بطلان آن خبر است.

تاریخ (۲) از بعثت پیامبر اسلام تا پایان

صفویه

فصل

فصل ۱: تاریخ‌شناسی

واحد یادگیری

درس ۲: روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک

زیرواحد یادگیری

معیارهای سنجش اعتبار خبر تاریخی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل

فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ

بشر

واحد یادگیری

درس ۳: اسلام در مکه

زیرواحد یادگیری

شبه‌جزیره عربستان در آستانه ظهور اسلام

حیطه شناختی

پیشرفته

۵۵ کدام گزینه مصداق نظام اجتماعی و سیاسی شبه جزیره عربستان در آستانه ظهور اسلام نیست و برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی عرب در دوران جاهلیت چه بود؟

۱) زندگی چادرنشینی و نظام قبیله‌ای در سرتاسر شبه جزیره حتی در

شهرهای مکه، طائف و یثرب رواج داشت - تجارت و ارتباط با

کشورهای بزرگ و متمدن مانند ایران و روم

۲) وضعیت معیشت شبه جزیره عربستان به شدت متأثر از شرایط

اقلیمی و طبیعی آن بود و بخش عمده آن صحراهای گرم و خشک

بود - تجارت و ارتباط با کشورهای بزرگ و متمدن مانند ایران و

روم

۳) وضعیت معیشت شبه جزیره عربستان به شدت متأثر از شرایط

اقلیمی و طبیعی آن بود و بخش عمده آن صحراهای گرم و خشک

بود - علاقه و تمایل شدید به شعر و شاعری

۴) زندگی چادرنشینی و نظام قبیله‌ای در سرتاسر شبه جزیره حتی در

شهرهای مکه، طائف و یثرب رواج داشت - علاقه و تمایل شدید به

شعر و شاعری

پاسخ

۳) این گزینه وضعیت جغرافیایی شبه جزیره را بیان می‌کند نه

اوضاع اجتماعی و سیاسی آن.

- برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی عرب در عصر جاهلیت علاقه به

شعر و شاعری بود.

فیلم پاسخ

۵۶ تعصب قبیله‌ای در ساکنان شبه جزیره عربستان نقش زیادی در داشت.

- ۱ بروز جنگ‌ها و خونریزی‌های پی‌درپی
- ۲ نظام اجتماعی و مقام و منزلت پایین زنان
- ۳ برخی خصلت‌های اخلاقی مانند مهمان‌نوازی، شجاعت، سخاوت، مروت و استقامت در برابر سختی‌ها
- ۴ افتخار به حسب و نسب، احترام به روابط خونی و خویشاوندی

پاسخ

۱ تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی‌درپی در شبه جزیره عربستان داشت.

فصل

فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ

بشر

واحد یادگیری

درس ۳: اسلام در مکه

زیرواحد یادگیری

شبه‌جزیره عربستان در آستانه ظهور اسلام

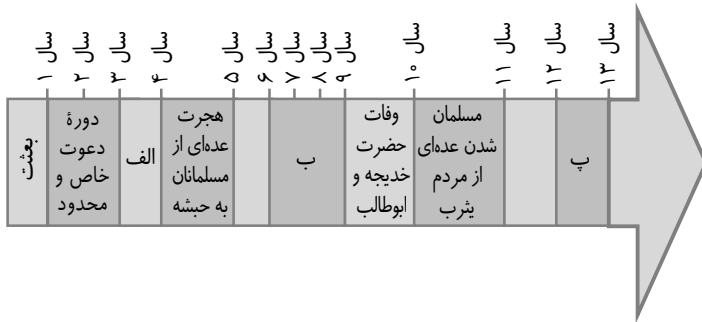
حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۵۷ کدام گزینه به ترتیب (الف، ب، پ) نمودار زیر را کامل می‌کند؟

- ۱) آغاز دعوت عمومی - محاصره اقتصادی در شعب ابی‌طالب - پیمان عقبه دوم و هجرت به مدینه
- ۲) محاصره اقتصادی در شعب ابی‌طالب - آغاز دعوت عمومی - پیمان عقبه دوم و هجرت به مدینه
- ۳) آغاز دعوت عمومی - پیمان عقبه دوم و هجرت به مدینه - محاصره اقتصادی در شعب ابی‌طالب
- ۴) محاصره اقتصادی در شعب ابی‌طالب - پیمان عقبه دوم و هجرت به مدینه - آغاز دعوت عمومی

پاسخ

- ۱) الف) پیامبر سه سال پس از بعثت به فرمان خداوند دعوت خود را آشکار و عمومی کرد.
- ب) در سال ۷ و ۸ و ۹ به مدت سه سال تحریم و محاصره اجتماعی و اقتصادی بنی‌هاشم اتفاق افتاد.
- پ) در سال ۱۲ بعثت پیمان عقبه دوم میان پیامبر و یثربیان بسته شد و به دنبال آن هجرت به مدینه رخ داد.

فصل

فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر

واحد یادگیری

درس ۳: اسلام در مکه

زیرواحد یادگیری

بعثت حضرت محمد (ص) و دعوت به اسلام

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۵۸ چند سال از دوران ۲۳ ساله رسالت پیامبر اسلام (ص)، در مدینه گذشت و کدام گروه به دلیل آزار امپراتوری روم، از فلسطین به یثرب مهاجرت کرده بودند؟

- ۱) دوازده سال پایانی - اوس و خزرج
- ۲) نه سال پایانی - قحطانیان و عدنانیان
- ۳) پانزده سال پایانی - مسیحیان
- ۴) ده سال پایانی - یهودیان

پاسخ

۴) ده سال پایانی، از دوران ۲۳ ساله رسالت پیامبر اسلام (ص)، در مدینه گذشت.
گروه یهود متشکل از چندین قبیله بودند که در سده‌های نخست میلادی به سبب آزار و اذیت امپراتوری روم، از فلسطین به یثرب کوچیده بودند.

تاریخ (۲) از بعثت پیامبر اسلام تا پایان

صفویه

فصل

فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر

واحد یادگیری

درس ۴: امت و حکومت نبوی در مدینه

زیرواحد یادگیری

مدینه و ساکنانش هنگام هجرت

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۵۹ کدام پیمان، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود و

این پیمان چه نتیجه‌ای داشت و عامل اصلی جنگ بدر چه بود؟

۱) پیمان عقبه دوم - مردم یثرب پس از پذیرش اسلام به تبلیغ و

گسترش اسلام در میان قبیله‌ها پرداختند - شکست مشرکان در

دسیسه دارالندوه برای کشتن پیامبر (ص)

۲) پیمان عقبه اول - ایجاد پایگاهی امن و مطمئن برای مسلمانان در

یثرب - شکست مشرکان در دسیسه دارالندوه برای کشتن پیامبر (ص)

۳) پیمان عقبه دوم - ایجاد پایگاهی امن و مطمئن برای مسلمانان در

یثرب - ادامه سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش توسط

مسلمانان

۴) پیمان عقبه اول - مردم یثرب پس از پذیرش اسلام به تبلیغ و

گسترش اسلام در میان قبیله‌ها پرداختند - ادامه سیاست تعقیب

کاروان‌های تجاری قریش توسط مسلمانان

۳) پیمان عقبه دوم:

بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود.

نتیجه این پیمان ایجاد پایگاهی امن و مطمئن برای مسلمانان در

یثرب بود.

عامل اصلی جنگ بدر: ادامه سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری

قریش توسط مسلمانان

۶۰ قرآن، کدام حادثه را با عنوان فتح و پیروزی آشکار برای اسلام

معرفی کرده است؟

- ۱ صلح حدیبیه
- ۲ فتح مکه
- ۳ پیروزی در جنگ خندق
- ۴ پیروزی در جنگ بدر

پاسخ

۱ در ذی القعدة سال ششم هجری، در حدیبیه، پیمان صلحی میان مسلمانان و مشرکان بسته شد. قرآن این صلح را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.

تاریخ (۲) از بعثت پیامبر اسلام تا پایان

صفویه

فصل

فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر

واحد یادگیری

درس ۴: امت و حکومت نبوی در مدینه

زیرواحد یادگیری

گسترش و تحول امت و حکومت پیامبر

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: ناحیه چیست

واحد یادگیری
درس ۱: معنا و مفهوم ناحیه

زیرواحد یادگیری
ناحیه

حیطه شناختی
مقدماتی

۶۱ کدام گزینه مناسب ادامه جمله زیر است؟

بین اجزا و پدیده‌های هر مکانی نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد

۱) که سبب شناخت ویژگی‌های طبیعی و انسانی آن مکان می‌شود.

۲) که علت شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌ها برای جغرافی دانان است.

۳) که آن مکان را از سایر مکان‌ها متفاوت می‌سازد.

۴) که سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی تبدیل می‌کند.

پاسخ

۳) میان اجزا و پدیده‌های هر مکان نوعی پیوستگی و هماهنگی

وجود دارد که آن مکان را از سایر مکان‌ها متفاوت می‌سازد.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: ناحیه چیست

واحد یادگیری

درس ۱: معنا و مفهوم ناحیه

زیرواحد یادگیری

ناحیه بندی

حیطه شناختی

پیشرفته

۶۲ کدام یک از ناحیه های بارشی ایران از نظر میانگین سالانه بارش

با یکدیگر برابرند؟

- ① خزر شرقی - خزر غربی
- ② آذربایجان و زاگرس - خزر غربی
- ③ داخلی - خراسان شمالی
- ④ خزر شرقی - کردستان

پاسخ

۴ میزان بارندگی خزر شرقی و ناحیه کردستان در سال، در حدود

۵۳۹ میلی متر است و با هم برابرند.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: ناحیه چیست

واحد یادگیری
درس ۲: انسان و ناحیه

زیرواحد یادگیری
نکات قابل توجه در ارتباط انسان با نواحی

حیطه شناختی
مقدماتی

۶۳ ساختن جزیره‌های مصنوعی در آب‌های خلیج فارس به دست دولت امارات متحده عربی به کدام بخش خلیج فارس آسیب رسانده است؟

- ۱ آب سنگ‌های مرجانی - چشم‌انداز سواحل
- ۲ بوم‌سازگان دریایی - آب سنگ‌های مرجانی
- ۳ اکوسیستم دریایی - افزایش جزر و مد
- ۴ آب سنگ‌های مرجانی - آلودگی آب

پاسخ

۲ ساختن این جزیره‌ها به بوم‌سازگان (اکوسیستم) دریایی و آب سنگ‌های مرجانی آسیب رسانده است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: ناحیه چیست

واحد یادگیری
درس ۲: انسان و ناحیه

زیرواحد یادگیری
نکات قابل توجه در ارتباط انسان با نواحی

حیطه شناختی
پیشرفته

۶۴ کدام گزینه نتیجه درستی از عبارت ذکر شده می باشد؟

«از ماشین برفروب مجهز به جی پی اس جاده ای، برای

پاک سازی جاده ها در کشور کانادا استفاده می شود.»

- ۱ نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
- ۲ نواحی به فعالیت های انسان ها شکل می دهند.
- ۳ انسان ها نواحی را به وجود می آورند.
- ۴ نواحی تحت تأثیر تصمیم گیری های سیاسی حکومت ها هستند.

پاسخ

۲ نواحی به فعالیت های انسان ها شکل می دهند؛ به عبارتی شرایط آب و هوایی کشور کانادا، جاده های مسدود شده ای را به وجود می آورد که برای برفروبی آن، انسان ها باید از ماشین های برفروبی که مختصات محل را به درستی نشان می دهند، استفاده کنند.

فیلم پاسخ

۶۵ هواکره باعث حیات کدام بخش از کره زمین می‌شود؟

- ۱) اتمسفر
- ۲) بیوسفر
- ۳) لیتوسفر
- ۴) هیدروسفر

فصل
فصل ۲: نواحی طبیعی

واحد یادگیری
درس ۳: نواحی آب و هوایی

زیرواحد یادگیری
اهمیت هواکره

حیطه شناختی
مقدماتی

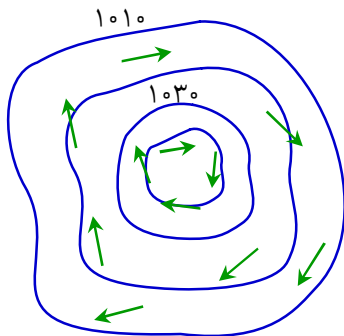
پاسخ

۲ به واسطه هواکره، زیست کره (بیوسفر) قادر به حیات است.

فیلم پاسخ

۶۶ با توجه به شکل زیر پاسخ جاهای خالی در کدام گزینه به طور صحیح بیان شده است؟

- الف) این شکل، یک منطقه را نشان می‌دهد.
 ب) این نوع مرکز در استقرار دارد.
 پ) در این مراکز، فشار به سمت مرکز منطقه می‌شود.
- ۱ الف) پرفشار ب) حوزه دریای مدیترانه پ) کم
 ۲ الف) کم فشار ب) نزدیکی قطب پ) زیاد
 ۳ الف) سیکلون ب) جنگل‌های آمازون پ) کم
 ۴ الف) آنتی سیکلون ب) بیابان نامیب پ) زیاد

پاسخ

۴ الف) این شکل، مرکز پرفشار یا آنتی سیکلون را نشان می‌دهد زیرا اعداد از داخل به سمت بیرون کم می‌شود.
 ب) این نوع مراکز در نواحی بیابانی (کمربند بیابانی جهان) و قطب وجود دارد. در حوزه دریای مدیترانه (منطقه معتدله) و هم‌چنین جنگل‌های آمازون (نواحی استوایی) مراکز کم فشار وجود دارد.
 پ) در مناطق پرفشار، فشار به سمت مرکز منطقه زیاد می‌شود.

فیلم پاسخ

۶۷ بارش‌های بهاری بر اثر کدام بارندگی ایجاد می‌شود؟

۱ جبهه‌ای

۲ سیکلونی

۳ ناهمواری

۴ همرفتی

پاسخ

۴ در بارندگی همرفتی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود؛ همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع‌اند.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: نواحی طبیعی

واحد یادگیری
درس ۳: نواحی آب و هوایی

زیرواحد یادگیری
طبقه‌بندی نواحی آب و هوایی

حیطه شناختی
پیشرفته

۶۸ طبق طبقه‌بندی کوپن هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به

کدام نوع آب و هوا می‌باشد؟

«اختلاف دمای زیاد- دارای جنگل‌های مخروطی- میانگین

سردترین ماه کمتر از 3°C - است.»

۱) آب و هوای با علامت B- آب و هوای با علامت D- آب و هوای با

علامت D

۲) آب و هوای با علامت D- آب و هوای با علامت B- آب و هوای با

علامت E

۳) آب و هوای با علامت E- آب و هوای با علامت C- آب و هوای با

علامت A

۴) آب و هوای با علامت A- آب و هوای با علامت A- آب و هوای با

علامت B

پاسخ

۱

میدانید

طبق طبقه‌بندی کوپن، آب و هوای خشک با علامت اختصاری B دارای اختلاف دمای زیاد است.

در آب و هوای سرد با علامت اختصاری D میانگین سردترین ماه کمتر از 3°C - است و دارای جنگل‌های مخروطی شکل هستند.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: نواحی طبیعی

واحد یادگیری
درس ۳: نواحی آب و هوایی

زیرواحد یادگیری
بیابان‌ها و علل ایجاد آنها

حیطه شناختی
مقدماتی

۶۹ با توجه به نقشه بیابان‌های جهان، بیابان‌های سرد عمدتاً در کجا واقع شده‌اند؟

۱ این بیابان‌ها عمدتاً در عرض‌های جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد واقع شده‌اند.

۲ این بیابان‌ها عمدتاً در عرض‌های جغرافیایی پایین یا در ارتفاعات زیاد واقع شده‌اند.

۳ در مجاورت دو مدار رأس السرطان و رأس الجدی واقع شده‌اند.

۴ در سراسر جهان پراکنده‌اند به شرط آن که جریان‌های سرد از کنار خشکی عبور کند.

پاسخ

۱ این بیابان‌ها عمدتاً در عرض‌های جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد واقع شده‌اند.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: نواحی طبیعی

واحد یادگیری
درس ۳: نواحی آب و هوایی

زیرواحد یادگیری
بیابان‌ها و علل ایجاد آنها

حیطه شناختی
مقدماتی

۷۰. کدام یک از بیابان‌های زیر بر اثر دوری از منابع رطوبت و شکل و جهت ناهمواری‌ها تشکیل شده است؟

- ۱ پاتاگونی
- ۲ گبی
- ۳ نامیب
- ۴ آتاکاما

پاسخ

۲ برخی نواحی به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها که از رسیدن توده هوای مرطوب به آنها جلوگیری می‌کند، با خشکی هوا مواجه می‌شوند؛ مانند بیابان گبی یا تکه ماکان.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری
درس ۱: جهان فرهنگی

زیرواحد یادگیری
تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی

حیطه شناختی
مقدماتی

۷۱. براساس دیدگاه قرآن به ترتیب بگویید «ادراک و آگاهی متعلق به کدام جهان است؟» و «کدام جهان براساس حکمت و خواست خداوند، رفتاری حکیمانه با جامعه انسانی دارد؟»

۱) ذهنی و اجتماعی - تکوینی

۲) انسانی و تکوینی - تکوینی

۳) انسانی و فوق‌طبیعی - هستی

۴) انسانی و تکوینی - هستی

پاسخ

۲ «در نگاه قرآن، ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود» معنی آن این است که آگاهی و ادراک هم متعلق به انسان و هم متعلق به جهان تکوینی (طبیعت و مافوق طبیعت) است. با این توضیح می‌توان گفت که بخش اول گزینه «۱» و «۳» نادرست است، بنابراین آنها را رد می‌کنیم. پاسخ بخش دوم تست کامل مشخص است، یعنی جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند، رفتاری حکیمانه با جامعه انسانی دارد.

فیلم پاسخ

۷۲. با توجه به ابعاد سه‌گانه لایه‌های عمیق جهان فرهنگی، هر یک از جملات زیر اشاره به کدام بُعد دارد؟

الف) راه شناخت واقعیت، گاهی از طریق روش‌های غیرتجربی و تجریدی صورت می‌گیرد و گاهی از طریق حس و تجربه.

ب) جهان هستی محدود به جهان مادی و عینی نمی‌باشد و می‌توان از ابعاد متافیزیکی و مابعدالطبیعه نیز سخن گفت.

ج) انسان به دلیل داشتن آگاهی و اراده، موجودی منفعل نیست و نظریات جبرگرایانه که از عدم اختیار و فعال بودن آن صحبت می‌کند، بی‌اساس می‌باشد.

- ۱) هستی‌شناسانه - معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه
- ۲) معرفت‌شناسانه - هستی‌شناسانه - انسان‌شناسانه
- ۳) معرفت‌شناسانه - هستی‌شناسانه - هستی‌شناسانه
- ۴) معرفت‌شناسانه - انسان‌شناسانه - هستی‌شناسانه

پاسخ

۲ پرسش‌های اساسی بشر به سه دسته معرفت‌شناسانه، هستی‌شناسانه و انسان‌شناسانه تقسیم می‌شود.

پرسش‌هایی از قبیل اینکه آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟ به مباحث «هستی‌شناسانه» مرتبط است.

پرسش‌هایی از قبیل اینکه آیا انسانی موجود مختار یا مجبور است؟ به مباحث «انسان‌شناسانه» مرتبط است.

پرسش‌هایی از قبیل اینکه آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟ به مباحث «معرفت‌شناسانه» مرتبط است.

فصل

فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری

درس ۱: جهان فرهنگی

زیرواحد یادگیری

جهان انسانی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۷۳. به ترتیب، در صورتی که کدام یک از ارزش‌های متعلق به یک فرهنگ مطلوب جهانی تحقق نیابد، این نتایج حاصل می‌شود؟
 «از بین بردن قدرت مقاومت آدمیان»، «گرفتاری بشر به بحران‌های روحی و روانی» و «نداشتن معیار و میزان سنجش عقاید و ارزش‌ها»

۱) عقلانیت - حقیقت - معنویت

۲) مسئولیت و تعهد - معنویت - عقلانیت

۳) مسئولیت و تعهد - معنویت - حقیقت

۴) عدالت - معنویت - عقلانیت

۳

- قدرت مقاومت آدمیان: مسئولیت و تعهد
- بحران‌های روحی و روانی: معنویت
- معیار و میزان سنجش عقاید و ارزش‌ها: حقیقت

فصل

فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری

درس ۲: فرهنگ جهانی

زیرواحد یادگیری

فرهنگ جهانی مطلوب چه ویژگی‌هایی دارد؟

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری
درس ۲: فرهنگ جهانی

زیرواحد یادگیری
فرهنگ جهانی مطلوب چه ویژگی‌هایی دارد؟

حیطه شناختی
مقدماتی

۷۴. چه فرهنگی شایستگی حرکت به سوی یک فرهنگ جهانی مطلوب را دارد؟

- ۱) از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید- عقاید و آرمان‌ها و رفتارهای آن ناظر به قوم، منطقه و گروهی خاص است.
- ۲) عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی نیست- فرهنگی که سعادت همه انسان‌ها را دنبال کند.
- ۳) هنجارها و رفتارهای خود را براساس عقاید و آرمان‌های خویش سازمان دهد- عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های آن ناظر به قوم و منطقه و گروهی خاص است.
- ۴) هنجارها و رفتارهای خود را براساس عقاید و آرمان‌های خویش سازمان دهد- بتواند کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار دهد.

پاسخ

۲) فرهنگی شایستگی حرکت به سوی یک فرهنگ جهانی مطلوب را دارد که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن در خدمت قوم، منطقه یا گروه خاصی نیست، بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

فیلم پاسخ

۷۵. «استفاده از ظرفیت‌های دورهٔ استعمار قدیم توسط استعمارگران»، «بهره‌گیری از ابزار فرهنگی و علمی»، «پیشرفت در زمینهٔ دریاوردی و اقتصاد صنعتی» و «هدف قراردادن هویت فرهنگی دیگر کشورها» به ترتیب جزء ویژگی‌های کدام مورد می‌باشد؟

۱) استعمار فرانو- استعمار نو- استعمار نو- استعمار فرانو

۲) استعمار نو- استعمار فرانو- استعمار قدیم- استعمار فرانو

۳) استعمار فرانو- استعمار فرانو- استعمار نو- استعمار نو

۴) استعمار نو- استعمار نو- استعمار قدیم- استعمار نو

پاسخ

۲) استفاده از ظرفیت‌های استعمار به دوران بعد از استعمار قدیم اشاره دارد و بعد از استعمار قدیم، استعمار نو است. بهره‌گیری از فرهنگ همواره اشاره به استعمار فرانو دارد. دریاوردی و اقتصاد صنعتی موجب پیدایش استعمار قدیم شد. جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد.

فصل

فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری

درس ۳: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱

زیرواحد یادگیری

امپریالیسم و استعمار

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۷۶. امپریالیسم سیاسی معمولاً از چه طریقی شکل می‌گیرد؟

- ۱) قدرت اقتصادی
- ۲) برتری فرهنگی و تمدنی جامعه
- ۳) اشغال نظامی
- ۴) جهان‌گشایی و امپراتوری

پاسخ

۳) امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری
درس ۳: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱

زیرواحد یادگیری
امپریالیسم و استعمار

حیطه شناختی
مقدماتی

۷۷. نمونه‌های ناموفق و موفق کودتای نظامی در دوره استعمار نو در

ایران، به ترتیب کدام است؟

۱) کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی - کودتای

انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان

۲) کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان - کودتای آمریکایی ۲۸

مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی

۳) کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی - کودتای نوژه

بعد از انقلاب اسلامی

۴) کودتای نوژه بعد از انقلاب اسلامی - کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد

۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی

پاسخ

۴) نمونه ناموفق کودتای نظامی در دوره استعمارنو، کودتای

آمریکایی - انگلیسی نوژه بعد از انقلاب اسلامی بود. کودتای موفق در

دوره استعمارنو کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی و

کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان بود.

فیلم پاسخ

۷۸. هر کدام از ویژگی‌های زیر به ترتیب، مربوط به کدام یک از

مراحل گسترش فرهنگ اسلامی است؟

«شکل‌گیری مقاومت‌ها و جنبش‌های اسلامی در مقابل نفوذ و

سلطه فرهنگ غرب - سازمان دادن قدرت جامعه اسلامی براساس

روابط عشیره‌ای - مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر اسلام -

استفاده برخی نخبگان کشورهای اسلامی از مکاتب غربی»

۱) دوره استعمار - عصر بیداری اسلامی - عصر نبوی - دوره استعمار

۲) عصر بیداری اسلامی - عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت

۳) دوره استعمار - عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی - عصر بیداری اسلامی

۴) عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت - عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی

پاسخ

۴) شکل‌گیری مقاومت‌ها و جنبش‌های اسلامی در مقابل نفوذ و

سلطه فرهنگ غرب ← عصر بیداری اسلامی

سازمان دادن قدرت جامعه اسلامی براساس روابط عشیره‌ای ←

دوران خلافت

مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر اسلام ← عصر نبوی

استفاده برخی نخبگان کشورهای اسلامی از مکاتب غربی ← عصر

بیداری اسلامی

فصل

فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری

درس ۴: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲

زیرواحد یادگیری

استعمار و بیداری اسلامی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری
درس ۴: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲

زیرواحد یادگیری
استعمار و بیداری اسلامی

حیطه شناختی
مقدماتی

۷۹. به چه دلیلی استبداد ایلی و قومی در جوامع اسلامی، در دوره

استعمار به استبداد استعماری تبدیل شد؟

- ۱ شکست مردم جوامع اسلامی در مبارزات خود
- ۲ سازش دولتمردان جوامع اسلامی با دولت‌های غربی
- ۳ رویارویی غیر مستقیم استبدادهای قومی با فرهنگ اسلامی
- ۴ پیوند مردم جوامع اسلامی با قدرت استعمارگران غربی

پاسخ

۲ قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: فرهنگ جهانی

واحد یادگیری
درس ۴: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲

زیرواحد یادگیری
مراحل گسترش فرهنگ اسلامی

حیطه شناختی
مقدماتی

۸۰ عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، چگونه در دوران خلافت از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت؟

۱ در چارچوب عادات تاریخی - جذب گروه‌های مهاجم بیگانه

۲ با قدرت و عمق معرفتی دین - قدرت سیاسی و اجتماعی حاکمان

۳ فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی - تلاش عالمان مسلمان

۴ فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی - دفع گروه‌های مهاجم

پاسخ

۳ عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت.

فیلم پاسخ

۸۱ کدام یک از موارد جزء مراحل تفکر فلسفی نیست؟

- ① طرح پرسش‌های فلسفی
- ② رسیدن به دریافت فلسفی
- ③ روبه‌رو شدن با مسئله‌های فلسفی
- ④ تفکر در اندوخته‌های فلسفی

پاسخ

④ گزینه «۱» بیانگر مرحله دوم تفکر فلسفی و گزینه «۲» بیانگر مرحله چهارم تفکر فلسفی است و گزینه «۳» بیانگر مرحله اول تفکر فلسفی است.

فیلم پاسخ

۸۲. به کدام یک از پرسش‌های زیر می‌توان در فلسفه پاسخ داد؟

- ۱) هویت افراد چگونه شکل می‌گیرد؟
- ۲) تفاوت جامعه اسلامی با جوامع قرون وسطی چیست؟
- ۳) آیا این دنیا خالق دارد یا خیر؟
- ۴) چه تفاوتی بین موجودات جاندار و موجودات بی‌جان وجود دارد؟

پاسخ

۳) فلسفه درباره بنیادی‌ترین و نهادی‌ترین موضوعات جهان و انسان است و پاسخ‌گوی عمیق‌ترین دغدغه‌های بشری است؛ به عبارت دیگر، فیلسوف در اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان کاوش می‌کند و اینها اموری هستند که پایه و اساس سایر علوم به‌شمار می‌آیند.

فیلم پاسخ

۸۳ کدام گزینه با این جمله که «استفاده از ابزارهای تجربی و تاریخی و مانند آن نمی‌تواند وارد حوزه مسائل و پرسش‌های فلسفی شود.» ارتباط بیشتری دارد؟

۱) فلسفه درباره بنیادی‌ترین و نهادهی‌ترین موضوعات جهان و انسان بحث می‌کند.

۲) سایر علوم هر کدام به موضوعی خاص از میان موضوعات جهان و زندگی انسان می‌پردازند.

۳) فیلسوف در اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان کاوش می‌کند.

۴) فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به پاسخ مسائل فلسفی دست یافت.

پاسخ

۴) اساساً هر دانشی از دو جهت از سایر دانش‌ها متمایز و جدا می‌شود:

۱- از جهت موضوعی که آن دانش درباره آن بحث می‌کند.

۲- از جهت روشی که در آن دانش مورد استفاده قرار می‌گیرد.

عبارت صورت سؤال و گزینه «۴» مربوط به «روش» فلسفه در حل مسائل یعنی روش عقلی و قیاسی است، اما عبارات سایر گزینه‌ها بر «موضوع» فلسفه که بنیادی‌ترین موضوعات است، اشاره می‌کنند.

فیلم پاسخ

۸۴ پاسخ هر یک از سؤالات «آیا قابلیت شناخت هستی برای انسان وجود دارد؟» و «آیا هستی نامتناهی است؟» در کدام بخش فلسفه داده می‌شود؟

- ۱) موضوع هستی‌شناسی - احکام
- ۲) معرفت‌شناسی - معرفت‌شناسی
- ۳) هستی‌شناسی - هستی‌شناسی
- ۴) معرفت‌شناسی - هستی‌شناسی

پاسخ

۴ «آیا قابلیت شناخت هستی برای انسان وجود دارد؟» ◀ معرفت‌شناسی ◀ امکان شناخت «آیا هستی نامتناهی است؟» ◀ هستی‌شناسی ◀ شناخت هستی و ویژگی‌های آن

فلسفه

فصل

فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری

درس ۲: ریشه و شاخه‌های فلسفه

زیرواحد یادگیری

بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۸۵ کدام گزینه، دربردارندهٔ مواردی صحیح از بخش اصلی فلسفه نیست؟

- ۱) موضوع هستی‌شناسی، احکامی کلی دربارهٔ وجود است.
- ۲) برای ایجاد اطمینان از وجود علیّت، باید به امکان شناخت آن پردازیم.
- ۳) معرفت‌شناسی، زیرمجموعهٔ وجودشناسی است.
- ۴) امکان شناخت، مستلزم معرفت به وجود است.

پاسخ

۴) معرفت بر وجود (وجودشناسی)، فرع بر (مؤخر از، مستلزم) امکان شناخت (معرفت‌شناسی) است نه بالعکس؛ بنابراین ابتدا باید توانایی شناخت در انسان مورد بررسی قرار گیرد و اینکه انسان‌ها به کمک چه ابزارهایی می‌توانند به شناخت و معرفت هستی برسند.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری
درس ۲: ریشه و شاخه‌های فلسفه

زیرواحد یادگیری
فلسفه‌های مضاف و علوم

حیطه شناختی
پیشرفته

آزمون هماهنگ ۲ یازدهم انسانی ۸۶

۸۶ در متن زیر که از یکی از فیلسوفان معروف جهان نقل شده است، کدام دیدگاه فلسفه علوم اجتماعی مشهود است؟
«با پیشرفت صنایع نوین بنیادی که بورژوازی با تکیه بر آن، تولید و تصاحب می‌کند، زیر پای آن‌ها فرو می‌ریزد. در نتیجه، بورژوازی بیش از هر چیز گورکنان خود را تولید می‌کند. سقوط بورژوازی و پیروزی طبقه کارگر، به یک اندازه اجتناب‌ناپذیر است.»

۱ اصالت فرد

۲ اصالت اجتماع

۳ اصالت فرد و اجتماع

۴ لیبرالیسم

پاسخ

۲ عبارت صورت سؤال از کارل مارکس، فیلسوف و جامعه‌شناس آلمانی و از پایه‌گذاران مکتب سیاسی سوسیالیسم است که مبتنی بر اصالت جامعه است. او انقلاب طبقه کارگر (عموم جامعه) را علیه اقلیت سرمایه‌دار امری حتمی می‌دانست.
گروهی از فیلسوفان معتقدند که افراد یک جامعه نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های آنان تابع شرایط اجتماعی آنان است. برنامه‌های فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی آنان، سمت و سوی اجتماعی دارد و منافع جمع را در اولویت قرار می‌دهند و در سیاست نیز به «سوسیالیسم» اعتقاد دارند که تأمین‌کننده منافع جمعی است.

فیلم پاسخ

۸۷. کدام یک از موارد جزء فواید تفکر فلسفی نیست؟

- ۱ استقلال در اندیشه
- ۲ حیرت و تفکر فلسفی
- ۳ دوری از مغالطه‌ها
- ۴ رهایی از عادت‌های غیرمنطقی

پاسخ

۲

میدانید

رسیدن به هدف و معنای زندگی، استقلال در اندیشه، دوری از مغالطه‌ها و رهایی از عادت‌های غیرمنطقی از فواید و ثمرات تفکر فلسفی است.

فیلم پاسخ

۸۸ در کدام گزینه، به وضعیت زندانیان داخل غار در تمثیل افلاطون، بهتر اشاره شده است؟

- ۱) زندانیان فقط سایه‌ها را دیده‌اند.
- ۲) علیرغم نارضایتی زندانیان از وضعیت خود، امکان رهایی ندارند.
- ۳) از نظر زندانیان، فرقی بین اشیاء واقعی و سایه‌ها وجود ندارد.
- ۴) زندانیان، فکر می‌کنند اشیاء واقعی و سر و صداها، همان سایه‌ها هستند.

پاسخ

۱) در تمثیل غار افلاطون، زندانیان از بدو تولد خود، فقط سایه‌هایی را روی دیوار مشاهده کرده‌اند و آن سایه‌ها را واقعی می‌دانند (رد گزینه «۴») و چون شناختی از اشیای واقعی ندارند بنابراین قادر به تفکیک سایه‌ها از واقعیت نیستند. (رد گزینه «۳») طبق آنچه در تمثیل غار بیان می‌شود، زندانیان نسبت به وضعیت خود، نارضایتی ندارند؛ زیرا شناختی از عالم خارج از غار ندارند. (رد گزینه «۲»)

فصل

فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری

درس ۴: فلسفه و زندگی

زیرواحد یادگیری

رهایی از عادت‌های غیرمنطقی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۸۹ «یکی از مجریان صدا و سیما در یک برنامهٔ زندهٔ تلویزیونی با اظهاراتی به نحوهٔ قهرمانی یک تیم ورزشی پرتفردار در مسابقات کنایه زد. پس از اعتراض هواداران و مدیران آن باشگاه، مجبور به عذرخواهی در همان برنامهٔ تلویزیونی شد و در پایان سخنانش گفت، دوستان اصرار داشتند در همین برنامه عذرخواهی کنم؛ من مقصر بودم، ... و خدا همهٔ رفتگان را بیامرزد به خصوص مرحوم گاليله را!»

جملهٔ پایانی بیان شده توسط مجری، با کدام یک از فواید تفکر فلسفی سازگاری بیشتری دارد؟

- ۱ رهایی از عادات غیرمنطقی
- ۲ دوری از مغالطه‌ها
- ۳ پذیرش بدون دلیل مطالب
- ۴ استقلال در اندیشه

پاسخ

۱ اندیشمندان با افکار بدون پشتوانهٔ عقلی که در جامعه رواج دارد به مخالفت و مبارزه می‌پردازند؛ هر چند در آغاز راه، با عدم پذیرش مردم مواجه می‌شوند و حتی منحرف نامیده می‌شوند. ماجرای ذکر شده در این سؤال و اکراه مجری در عذرخواهی و اشاره به سرنوشت گاليله، دقیقاً با مفهوم «رهایی از عادات غیرمنطقی» که یکی از فواید تفکر فلسفی است، انطباق دارد.

فصل

فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری

درس ۴: فلسفه و زندگی

زیرواحد یادگیری

رهایی از عادت‌های غیرمنطقی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۹۰. کدام گزینه، مؤید این مطلب است که فلسفه و معنای زندگی با یکدیگر مرتبط هستند؟

- ۱) اشتباه بودن نگرش انسان‌ها دربارهٔ خود و جهان، معلول داشتن معنای نادرست در زندگی است.
- ۲) افرادی که در انتخاب هدف، بیشتر از نظرات خود تبعیت می‌کنند و کاری به دیگران ندارند به حقیقت انسان و جهان، کمتر فکر می‌کنند.
- ۳) ساختن باورهای هر فردی در گرو انتخاب اهداف درست توسط اوست.
- ۴) برای دستیابی به معنای درست در زندگی، باید دربارهٔ حقیقت انسان‌ها و جهان تفکر کرد.

پاسخ

۴) بعضی انسان‌ها دربارهٔ حقیقت انسان و جهان به تفکر می‌پردازند و در بسیاری از موارد به آگاهی دربارهٔ جهان و انسان می‌رسند، در نتیجه به انتخاب هدف قابل قبول برای زندگی می‌رسند و زندگی آنها معنای درستی پیدا می‌کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: بعضی از انسان‌ها از جهان و انسان، نگرش درستی ندارند بنابراین در انتخاب هدف موفق نمی‌شوند و زندگی آنها، دارای معنای نادرستی خواهد بود.

گزینهٔ «۲»: بعضی از انسان‌ها در انتخاب هدف دقت زیادی ندارند و بیشتر از دیگران تبعیت می‌کنند و این باعث می‌شود کمتر به حقیقت انسان و جهان فکر کنند.

گزینهٔ «۳»: باورهایی که باعث ساختن فلسفهٔ افراد می‌شود، نقش تعیین‌کننده‌ای در انتخاب هدف دارند.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری
درس ۴: فلسفه و زندگی

زیرواحد یادگیری
رہایی از عادت‌های غیرمنطقی

حیطه شناختی
مقدماتی

۹۱. عبارات «تواضع در برابر حقیقت»- «فهم درست از حقایق هستی»- «پرداختن به مسائل با فکر جدی و روش درست» به ترتیب به کدام یک از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی مربوط هستند؟

- ۱) دوری از مغالطات- استقلال در اندیشه- رهایی از عادات غیرمنطقی
- ۲) رهایی از عادات غیرمنطقی- دوری از مغالطات- استقلال در اندیشه
- ۳) استقلال در اندیشه- رهایی از عادات غیرمنطقی- دوری از مغالطات
- ۴) رهایی از عادات غیرمنطقی- استقلال در اندیشه- دوری از مغالطات

پاسخ

۲) انسان‌ها پیش از گرفتار شدن در زمینه‌های عادت و تعصبات، آماده پذیرش سخن حق می‌شوند و در برابر حقیقت متواضع هستند و دشواری‌های مسیر را پذیرفته و نظم را سرلوحه امور خویش قرار می‌دهند.

فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند.

باید توجه داشت که فرق فیلسوف با دیگران در این است که اولاً فیلسوف درباره مسائل به نحو جدی فکر می‌کند و ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. این مطلب اشاره به استقلال در اندیشه فیلسوفان دارد.

فیلم پاسخ

۹۲. کدام یک از فواید تفکر فلسفی منجر به دستیابی تدریجی به

حقیقت می‌شود؟

- ۱) دستیابی به آزادی حقیقی
- ۲) دوری از مغالطه
- ۳) استقلال در اندیشه
- ۴) رهایی از عادات غیرمنطقی

۴) دستیابی به حقیقت که با استقامت و پایداری متفکران حق طلب

و دلسوز حاصل می‌شود، نتیجه رهایی از عادات غیرمنطقی است.

فصل
فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری
درس ۴: فلسفه و زندگی

زیرواحد یادگیری
رهایی از عادات‌های غیرمنطقی

حیطه شناختی
مقدماتی

پاسخ

فیلم پاسخ

۹۳. فراگیری فلسفه برای تفکر فلسفی و تمامی انسان‌ها

۱) لازم است - باید به کمک فلسفه باورهایشان را بسازند.

۲) لازم نیست - باید به نقد فلاسفه متقدم پردازند.

۳) لازم است - باید لحظاتی به تفکر درباره باورهای خود پردازند.

۴) لازم نیست - می‌توانند بنیان‌های فکری خود را بسازند.

پاسخ

۴) انسان می‌تواند با تفکر در باورهای خود و به دور از تعصب،

درباره درستی و نادرستی آن‌ها تحقیق کند و بنیان‌های فکری خود را

بسازد.

دقت کنید! برای درک و تفکر فلسفی نیازی به یادگیری دانش

فلسفه نداریم.

فیلم پاسخ

۹۴. به ترتیب چند مورد از عبارات زیر، حاوی اطلاعات درستی دربارهٔ «استقلال در اندیشه» و «رہایی از عادت‌های غیرمنطقی» است؟

الف) فیلسوف به دنبال رها شدن از تمام عادات و عقاید پذیرفته شدهٔ جامعه است.

ب) فیلسوف می‌خواهد به فهم درستی از حقیقت‌های مسائل بنیادی زندگی برسد.

پ) عقاید فیلسوف دربارهٔ مسائل بنیادی زندگی تابع دیگران نیست.

ت) تلاش فیلسوف بر آن است که مردم را با کنار گذاشتن عقاید باطل به حقیقت هدایت کند.

۱) دو - دو

۲) یک - دو

۳) یک - یک

۴) سه - یک

پاسخ

۳) اینکه عقاید فیلسوف دربارهٔ مسائل بنیادی زندگی تابع دیگران نیست، بیانگر استقلال در اندیشهٔ فیلسوف است (پ) و تلاش فیلسوف برای هدایت مردم به سمت حقیقت، با کنار گذاشتن عقاید باطل توسط آنها بیانگر رہایی از عادت‌های منطقی است (ت).

بررسی سایر عبارت‌ها:

الف) فیلسوف به دنبال رہایی از عادات و تفکرات غیرمنطقی است نه همهٔ عادات و عقاید پذیرفته شده.

ب) اینکه فیلسوف می‌خواهد به فهم درستی از حقیقت‌های مسائل بنیادی زندگی برسد، مربوط به دوری از مغالطه‌هاست.

فیلم پاسخ

۹۵. کدام توانایی منطقی برای هموار کردن راه دستیابی به اعتقادات،

به فلسفه یاری می‌رساند؟

- ۱) تشخیص مغالطه‌ها
- ۲) کاستن از مغالطه‌ها
- ۳) عبرت گرفتن از مغالطه‌ها
- ۴) دوری از مغالطه‌ها

پاسخ

۱) تشخیص مغالطه‌ها سبب جدایی اندیشه‌های فلسفی درست از

تفکرات غلط خواهد شد و راه دستیابی به اعتقادات درست هموار

می‌شود.

فیلم پاسخ

۹۶. این که یافته‌های به‌دست آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست، بلکه هر فردی با رعایت ضوابط می‌تواند به یافته‌های دیگران دسترسی داشته باشد، اشاره به کدام ویژگی روان‌شناسی دارد؟

- ۱) نظام‌دار بودن
- ۲) تعریف عملیاتی
- ۳) تکرارپذیر بودن
- ۴) تجربی بودن

۳

میدانید

یکی از ویژگی‌های روش علمی ♦ تکرارپذیری آن می‌باشد. یعنی این که یافته‌های به‌دست آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست بلکه با رعایت ضوابط علمی، دیگران هم می‌توانند به این یافته‌ها دسترسی پیدا کنند.

نکته

روش علمی دارای دو ویژگی است: }
 تعریف عملیاتی
 تکرارپذیر بودن

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

علم روان‌شناسی چه هدف‌هایی را دنبال می‌کند؟

۹۷. پردازش اطلاعات در کدام مورد، شناخت پایدارتری را شکل می‌دهد؟

- ۱) نامیدن هر مردی به نام پدر
- ۲) طبقه‌بندی پرتقال در مقوله مرکبات
- ۳) به کاربردن واژه توپ برای اجسام گرد
- ۴) اطلاق واژه سگ به همه حیوانات چهارپا

پاسخ

۲

میدانید

شناخت شکل گرفته در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» نتیجه پردازش ادراکی براساس ویژگی‌های ظاهری مانند ظاهر مردانه، گرد بودن و چهارپا بودن است، اما در گزینه «۲» به رابطه معنادار بین پرتقال و سایر مرکبات پی برده و به مفهوم رسیده که نتیجه پردازش مفهومی است.

نکته

در پردازش مفهومی به توجه به ویژگی‌های مشترک محرک‌های مختلف باعث دسترسی به مفهوم می‌شود و هرچه پردازش ما مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته پایدارتر و کارآمدتر است.

فیلم پاسخ

۹۸. اگر در پاسخ به این سؤال که «گذشت زمان بر پایداری حافظه چه تأثیری دارد؟» گفته شود: «گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می‌شود.»

- ۱) توصیف پدیده صورت گرفته است.
- ۲) قانون علمی بیان شده است.
- ۳) فرضیه تدوین شده است.
- ۴) پدیده مورد نظر کنترل شده است.

پاسخ

۳

میدانید

جمله مذکور، یک فرضیه است که در پاسخ به سؤال مطرح شده است و پاسخ خردمندان و سنجیده به یک مسئله علمی است.

نکته

فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است که در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

فصل

درس ۱

واحد یادگیری

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

زیرواحد یادگیری

علم تجربی چیست؟

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۹۹. «تعریف مفهوم هوش یا اضطراب» با کدام یک از اهداف علم

روان‌شناسی مرتبط است و مشخصه آن کدام مورد است؟

- ۱) پیش‌بینی - مبتنی بر یافته‌های تجربی
- ۲) کنترل - مبتنی بر یافته‌ها و عملیات آزمایشگاهی
- ۳) توصیف - دقت و پرهیز از پیش داوری
- ۴) تبیین - یافتن علل و چرایی پدیده

پاسخ

۳

میدانید

توصیف، بیان دقیق و روشن مفهوم موردنظر است. در واقع چستی یک پدیده را مشخص می‌کند. تعریف هوش و اضطراب اشاره به توصیف یک پدیده دارد. دانشمندان در توصیف پدیده مورد مطالعه، دقیق بوده و سعی می‌کنند بی‌طرف باشند.

فصل

درس ۱

واحد یادگیری

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

زیرواحد یادگیری

علم روان‌شناسی چه هدف‌هایی را دنبال می‌کند؟

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۰۰. به ترتیب، هر یک از عبارات زیر، در رابطه با کدام یک از

روش‌های جمع‌آوری اطلاعات است؟

- هدفمندی و سازمان‌یافتگی این روش، آن را از گفت‌وگویی

معمولی متمایز می‌کند.

- به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری می‌شود.

- باید به دور از پیش‌داوری شخصی و همراه با ثبت دقیق باشد.

- صورت‌های مختلف آن با توجه به موقعیت‌های موجود شکل

می‌گیرند.

۱ پرسش‌نامه - مصاحبه - مصاحبه - مشاهده

۲ مصاحبه - پرسش‌نامه - مشاهده - مصاحبه

۳ پرسش‌نامه - مصاحبه - مشاهده - آزمون

۴ مصاحبه - پرسش‌نامه - مصاحبه - پرسش‌نامه

پاسخ

۲ - مصاحبه، برخلاف گفت‌وگویی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است.

- پرسش‌نامه‌ها به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری می‌شوند.

- مشاهده باید همراه با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری شخصی باشد.

- در مصاحبه، محقق در ضمن گفتگو و براساس پاسخ‌های دریافت کرده، پرسش بعدی خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند.

فیلم پاسخ

۱۰۱. ملاک تفاوت شناخت و رفتار در روان‌شناسی چیست؟

- ۱) قابلیت مشاهده
- ۲) نظام‌مند بودن رفتار
- ۳) نوع محرک
- ۴) قرارگیری در شناخت پایه و شناخت عالی

پاسخ

۱

میدانید

در جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی به این تعریف می‌رسیم که: «علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت)».

ملاک تشخیص رفتار و فرایند ذهنی ⇔ مشاهده می‌باشد.

رفتارهایی مانند راه رفتن، خوابیدن به‌طور مستقیم قابل مشاهده هستند ولی فرایندهای ذهنی نیاز به واسطه دارند تا بتوانیم به آثار و کارکردهای قابل مشاهده آنها به‌صورت تجربی پردازیم.

شناخت یا فرایند ذهنی، غیرقابل مشاهده مستقیم است در حالی که رفتار را می‌توان به‌طور مستقیم مشاهده کرد.

فیلم پاسخ

۱۰۲. کدام گزینه در مورد تربیت فرزند در هفت سال دوم زندگی او

از نظر اسلام صحیح است؟

- ۱) باید با او به منزله یک مشاور رفتار شود.
- ۲) بدون توقع اطاعت از او از حس تقلید او بهره برد.
- ۳) کم کم باید زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به او فهماند.
- ۴) باید مانند دیگران او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد.

پاسخ

۳

میدانید

در هفت سال دوم کم کم باید زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به فرد فهماند و در تأدیب او کوشش کرد و او را به ارزش‌ها و دوری از زشتی‌ها رهنمون ساخت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هفت سال سوم

گزینه «۲»: هفت سال اول

گزینه «۴»: هفت سال سوم

نکته

در اسلام مراحل رشد انسان تا ۲۱ سالگی به سه مرحله تقسیم می‌شود.

هفت سال اول ← آقا و سرور

هفت سال دوم ← فرمانبردار

هفت سال سوم ← وزیر و مشاور

فیلم پاسخ

۱۰۳. به ترتیب هریک از ویژگی‌های زیر مرتبط با کدام یک از

جنبه‌های رشد در دوره کودکی است؟

الف) انجام بازی‌های قاعده‌مند

ب) اصرار و پافشاری بر خواسته‌های خود

پ) توانایی یادگیری زبان انگلیسی

۱) اجتماعی - هیجانی - شناختی

۲) اجتماعی - اخلاقی - شناختی

۳) اخلاقی - هیجانی - جسمانی

۴) اخلاقی - شناختی - اجتماعی

پاسخ

۱

میدانید

الف) بازی قاعده‌مند و اشتراکی بین کودکان بیانگر رشد اجتماعی آنها است.

ب) اصرار بر خواسته‌های خود، ابراز محبت و خشمگین شدن همگی شکل‌های مختلف از هیجان هستند.

پ) توانایی‌های مربوط به زبان، مرتبط با رشد شناختی کودکان است.

بدانید

رشد، ابعاد گوناگون دارد:

(۱) جنبه جسمانی (بلند شدن قد)

(۲) جنبه شناختی (حل مسئله)

(۳) جنبه هیجانی (ابراز خشم)

(۴) جنبه اجتماعی (روابط با همسالان)

(۵) جنبه اخلاقی (رعایت حقوق دیگران)

فیلم پاسخ

۱۰۴. منظور از «رشد مرحله‌ای» چیست؟

- ۱) رشد تکاملی خطی
- ۲) رشد تدریجی پیوسته
- ۳) رشد قابل تفکیک به مراحل
- ۴) رشد غیرقابل تفکیک به مراحل

پاسخ

۳

میدانید

رشد مرحله‌ای، رشدی است که تغییرات رشد در آن به مراحل مختلف تقسیم می‌شود.

امروزه روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند. بر همین اساس، ابعاد مختلف رشد در طول زندگی یا فراخوانی زندگی به مراحل مختلف تقسیم می‌شود؛ مانند ← طفولیت، کودکی اول، کودکی دوم، نوجوانی، بزرگسالی

فیلم پاسخ

۱۰۵. به ترتیب زمان «بازی‌های موازی»، «ترس از غریبه»، «جمله معروف دخترها با دخترها و پسرها با پسرها» و «اولین علامت رشد اجتماعی» در کدام گزینه بیان شده است؟

- ۱) در چهار یا پنج سالگی در کنار یکدیگر اما به تنهایی - هشت ماهگی - دوره دبستان - در دو یا سه ماهگی به صورت لبخند اجتماعی
- ۲) در چهار یا پنج سالگی در کنار یکدیگر اما به تنهایی - شش ماهگی - دوره دبستان - در دو یا سه ماهگی به صورت لبخند فردی
- ۳) در دوره دبستان به تنهایی و دور از کودکان - شش ماهگی - دوره پیش‌دبستانی - در یک تا سه ماهگی به صورت لبخند
- ۴) در دوره دبستان با انجام بازی‌های گروهی - هشت ماهگی - دوره پیش‌دبستانی - در یک تا سه ماهگی به صورت لبخند

پاسخ

۱

میدانید

- در چهار یا پنج سالگی کودکان گرایش به بازی‌های موازی دارند. یعنی علاقه‌مندند که در کنار یکدیگر باشند ولی به تنهایی بازی کنند.
- در «۸ ماهگی» ترس از غریبه‌ها دارند.
- در دوره دبستان علاقه خاصی دارند که با هم‌جنسان خود بازی کنند.
- اولین علامت رشد اجتماعی در کودک، در حدود دو تا سه ماهگی است که آن را به صورت لبخند اجتماعی نشان می‌دهد.

فیلم پاسخ

۱۰۶. تمایزی که فرد بین خود و دیگران می‌گذارد، چه نام دارد و

بخش اجتماعی آن چگونه شکل می‌گیرد؟

۱) هویت - پذیرش عقاید جامعه

۲) شخصیت - ارتباط با دیگران

۳) هویت - عضویت در گروه‌ها

۴) شخصیت - انتخاب شغل

پاسخ

۳

میدانید

هویت همان تمایزی است که فرد بین خود و دیگران می‌گذارد. خصوصیات رفتاری و شخصیتی بخشی از هویت هستند. بخش اجتماعی هویت از طریق عضویت در گروه‌ها یا انتخاب شغل و پیشرفت شکل می‌گیرد.

نکته

هویت، طرز فکر، عقاید و نحوه ارتباط فرد با دیگران را شامل می‌شود. هویت اجتماعی با عضویت در گروه‌های همسالان، سیاسی، مذهبی و ورزشی شکل می‌گیرد و ریشه در جامعه دارد.

فیلم پاسخ

۱۰۷. به ترتیب هر یک از جملات زیر اشاره به کدام یک از ابعاد رشد دوره نوجوانی دارد؟

الف) قابل توجه بودن تغییرات این بعد از رشد باعث می‌شود که نوجوان احساس توانمندی زیادی کند.

ب) عدم پختگی در به کارگیری توانایی‌های این بعد از رشد باعث رفتارهای ناسازگارانه می‌شود.

پ) سنجش یک کالا براساس ماندگاری و کیفیت از نتایج رشد در این بعد می‌باشد.

ت) بروز احساس خودمختاری و تغییرات سریع شناختی به رشد در این جنبه منتهی می‌شود.

- ۱) جسمانی - اجتماعی - اجتماعی - هیجانی
- ۲) جسمانی - شناختی - شناختی - درک اخلاقی
- ۳) بلوغ جنسی - اجتماعی - اجتماعی - درک اخلاقی
- ۴) بلوغ جنسی - شناختی - شناختی - اجتماعی

پاسخ

۲

میدانید

الف) تغییرات اندام‌های داخلی و بیرونی باعث می‌شود که نوجوانان احساس توانمندی زیادی کنند.

ب) عدم پختگی لازم در به کارگیری توانایی‌های شناختی باعث پیامدهای ناسازگارانه می‌شود.

پ) سنجش یک کالا براساس ماندگاری و کیفیت، اشاره به پردازش مفهومی دارد که از نشانه‌های رشد شناختی است.

ت) رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند. در دوره نوجوانی بروز احساس خودمختاری افزایش می‌یابد.

فیلم پاسخ

۱۰۸. اگر بپذیریم افرادی که در توانایی‌های کلامی ضعیف هستند، در سنین بعد نیز در این توانایی ضعیف خواهند بود

- ۱) بر عامل محیطی تأکید داشته‌ایم.
- ۲) عامل وراثت را در آن مؤثر می‌دانیم.
- ۳) آمادگی زیستی در رشد را بی‌تأثیر می‌دانیم.
- ۴) رشد مرحله‌ای را مورد توجه قرار داده‌ایم.

پاسخ

۲

بدانید

در متن این پرسش، به ثابت بودن ویژگی رشد تأکید شده است. وقتی یک ویژگی در طول رشد انسان ثابت بماند و تغییر نکند، بدین معنی است که وراثت بیشترین نقش را در آن دارد.

فیلم پاسخ

۱۰۹. کدام عبارت در مورد بیت «چون بود اصل گوهری قابل / تربیت را در او اثر باشد» درست است؟

- ۱) رشد را تحت تأثیر محیط و وراثت نمی‌داند.
- ۲) به وراثت به‌عنوان عامل مهم در رشد تأکید دارد.
- ۳) به تقابل عوامل محیطی و وراثت اشاره دارد.
- ۴) عامل محیطی را تنها عامل مؤثر بر رشد معرفی می‌کند.

پاسخ

۲

میدانید

روانشناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، در افراد رخ می‌دهد می‌تواند معلول دو دسته عوامل وراثتی و محیطی باشد.

عامل وراثتی ← آمادگی خاص که سرشت افراد است و به‌صورت نهفته می‌باشد.

عامل محیطی ← یادگیری از مهم‌ترین عوامل محیطی می‌باشد که بر روی تغییرات رشدی تأثیر مهمی دارد.

بدانید

بیت ذکر شده در صورت سؤال بر گوهر ذات یا سرشت تأکید دارد، پس عامل وراثت را در فرایند رشد مهم می‌داند.

فیلم پاسخ

۱۱۰. کودکان در فرایند رشد، کدام هیجان را زودتر بروز می‌دهند؟

- ۱) ترحم
- ۲) خشم
- ۳) حسادت
- ۴) پشیمانی

پاسخ

۲

میدانید

رشد هیجانی در دوره کودکی معطوف به سه هیجان ساده * ترس، خشم و محبت است، سپس با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان‌های مختلف و واکنش اطرافیان (به خصوص واکنش مادر) سه هیجان ساده به هیجان‌های مرکب دیگر مانند احساس پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم تعمیم می‌یابد.

بدانید

ابتدا هیجان‌ات ساده بروز می‌کنند و سپس با آگاهی کودک این هیجان‌ات به حالت مرکب و پیچیده درمی‌آیند.

فیلم پاسخ

